

У ПОЧЕТКУ СТВОРИ БОГ

Јануар, фебруар, март 2013.

Садржај:

1. Исус Христос, Створитељ неба и земље.
2. Стварање: обликовање света
3. Довршење стварања
4. Стварање као библијска тема.
5. Стварање и морал
6. Стварање и пад у грех.
7. „Као кроз стакло у загонеци“
8. Исус Христос храни и одржава свет
9. Брак – дар из Едема.
10. Приставска служба и животна средина.
11. Субота – дар из Едема.
12. Стварање и јеванђеље.
13. Ново стварање.

У ПОЧЕТКУ СТВОРИ БОГ

Аутор: Л. Џејмс Гибсон

Број 1/2013.

Пријрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу

Одговара:

Игор Боснић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Милан Шушљић

Лектура: Мирјана Ђерић

Издаје:

ТИП »ПРЕПОРОД«, Београд

За издавача:

Драган Пејовски,

11000 Београд, Радослава Грујића 4

Табеле заласка Сунца припрема мр Радомир Грујић

Штампа: Euro Dream, Нова Пазова, 2012.

Тираж: 1300

На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СРС број 413–133/72–02 од 19. ИИИ 1973. године ослобођено плаћања основног пореза на промет

УВОД У ПОЧЕТКУ

Отворите Библију и пронађите прво поглавље Прве књиге Мојсијеве. Одмах ћете запазити да само једна тема заокупља надахнутог писца. Овде се не помиње да ће Христос умрети на крсту за наше грехе, да ће васкрснути из гроба у телу или да ће поново доћи. Не говори се о стању мртвих, ни о дану помирења, па чак ни о светковању седмог дана, суботе.

Прве речи Библије не износе ова учења јер она, као и све истине које из њих произлазе, не вреде нимало ако немамо на уму оно о чему овај почетак говори: „У почетку створи Бог небо и земљу!“

Стварање је доиста основна тема Библије. Сва остала библијска учења – о теловљењу, о крсту, Другом Христовом доласку, итд. – чврсто су утемељена на истини да је овај наш свет створио Господ.

Управо зато се стварање појављује не само на почетним страницама Библије, већ и у свих пет књига Мојсијевих, у пророчким књигама, у Псалмима, Јеванђељима, посланицама, Делима и у Откривењу. Готово увек теолошки контекст захтева да се ти извештаји узимају дословно.

На пример, Павле пише да је смрт царовала „од Адама тја до Мојсија и над онима који нису сагријешили преступивши као Адам, који је прилика Онога који шћадијаше доћи.“ (Римљанима 5,14) Павле не само да повезује дословног Адама са дословним Исусом, већ контекст Посланице Римљанима повезује са планом спасења, с основном доктрином коју схватамо у њеном дословном смислу: ми смо грешна бића која се суочавају са вечном пропашћу или са вечним животом – дословно.

И сам Христос наводи текстове из првог и другог поглавља Прве књиге Мојсијеве: „А он одговарајући рече им: нијесте ли читали да је онај који је у почетку створио човјека, мужа и жену створио их? И рече: зато оставиће човјек оца својега и матер своју и прилијепиће се жени

својој и биће двоје једно тијело. Тако нијесу више двоје, него једно тијело; а што је Бог саставио, човјек да не раставља.“ (Матеј 19,4-6) Ако је Исус дословно схватао извештај о стварању, зар не би било неразумно да га ми друкчије тумачимо?

И наше име, адвентисти седмог дана, сведочи о шестодневном стварању. Иако и међу нама има неких који би желели да уграде еволуцију у нашу теологију, ми знамо да је то немогуће јер би се тиме поништило све у што верујемо и што проповедамо. „Дарвиниста седмог дана“ није и не може да буде адвентиста седмог дана.

Према томе, библијске поуке за ово тромесечје разматрају учење о стварању какво је објављено у првом и другом поглављу Прве књиге Мојсијеве, те утицај тог учења на остала наша веровања – на морал, грех, брак, приставску службу и друге. Иако полазимо од претпоставке да је извештај дослован, поуке у току овог тромесечја више ће пута поновити зашто морамо да га схватимо дословно или ће, у противном, велики део наших основних веровања бити доведен у питање.

Узмимо за пример јеванђеље. По еволуционистичком моделу, Господ би се утеловио у високо развијеног хоминида, насталог путем суровог и болног убилачког циклуса природног одабирања, и то све зато да би укинуо смрт, „последњег непријатеља“ (1. Коринћанима 15,26). Међутим, како би смрт могла да буде непријатељ ако је то једно од Божјих изабраних средстава за усавршавање човека, за његово развијање? Створитељ би морао да одбаци мноштво неуспелих производа своје стваралачке моћи (*хомо ерецијус*, *хомо хеиделбергенсис*, *хомо неандерџихаленсис*) да би коначно произвео једног по свом обличју – *хомо сајиенса*. Када би еволуција била тачна, онда би Исус дошао да спасе човека од процеса којим се сам Бог послужио да га створи, а то би било апсурдно!

На основу тога можемо видети да мешање библијских истина са небиблијским схватањима доводи до логичких бесмислица којих се мора клонити сваки искрени трагалац за истином. Док будемо пролазили кроз ово тромесечје, пронаћи ћемо још много више објашњења зашто је дословно старање за шест дана битно за све што верујемо, и зашто је прихватање компромиса на том подручју разорно за сва наша веровања и наш идентитет.

Л. Џејмс Гибсон је директор Института за геолошка истраживања (Geoscience Research Institute, www.grisda.org) из Лома Линге у Калифорнији. Написао је мноштво чланке о односу Божијег стварања и науке.

ИСУС, СТВОРИТЕЉ НЕБА И ЗЕМЉЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 1,1; Јеврејима 11,3; Псалам 19,1-3; Јован 1,1-3.14; Колошанима 1,15.16; Јован 2,7-11.

Текст за памћење: „У почетку створи Бог небо и земљу.“
(1. Мојсијева 1,1)

Све што постоји могао је да начини само неко ко је већи од онога што је створио. Према томе, само Биће веће од свемира могло је да створи свемир, а то Биће је Бог који се открива у Библији, Бог коме служимо зато што је, између осталог, и наш Створитељ.

Осим тога, видимо да је тај Бог Створитељ свемира, Онај који је милијарде галаксија разасуо по небеским просторствима – Онај исти Бог који је дошао на Земљу да живи међу нама као људско биће и, што нас још више задивљује, преузео на себе казну за наше грехе.

Понекад чујемо да је нешто „сувише добро да би било истинито“. Заиста, шта би могло да буде боље за нас као грешна бића у палом, грешном свету, него да знамо прекрасну истину о љубави нашег Створитеља, љубави која је била тако велика да је дошао на Земљу у лику Исуса Христа и повезао се са сваким од нас везама које се никада неће раскинути?

С обзиром на тако прекрасну истину, како да проживимо живот?

„У почетку створи Бог небо и земљу.“ (1. Мојсијева 1,1)

Много се дубоких истина крије у овом једноставном тексту, а једна је од њих та да и свемир има свој почетак. Иако нам та замисао можда данас не изгледа тако радикална, она се противи дуготрајном веровању да је свет одувек постојао. Тек је у двадесетом веку, са појавом теорије о „Великом праску“, мишљење да и свемир мора имати свој почетак почело да стиче присталице. Све до тада многи су веровали да је свемир одувек постојао. Многи људи су се противили замисли да је свемир створен зато што је она упућивала на Створитеља. (У ствари, сам назив „Велики прасак“ настао је из подсмевања идеји о стварању!) Међутим, докази да је свемир имао свој почетак постали су тако снажни да су их прихватили скоро сви научници, бар за сада. Наиме, научни погледи, чак и они за које се сматрало да су необориви и недодирљиви, често се мењају и одбацују!

Читајте текст у Јеврејима 11,3. Шта нам он говори о Богу и о стварању свемира?

Као и текст у 1. Мојсијевој 1,1, тако је и текст у Јеврејима 11,3 пун тајновитости и садржаја које наша садашња сазнања не могу да објасне. Међутим, изгледа да нам текст ипак указује на то да свемир није обликован од прапостојеће материје. Свемир је створен силом Божје Речи, што значи да су и материја и енергија доведени у постојање Божјом силом.

Стварање ни из чега познато је као стварање *екс нихило*. Ми често приписујемо људима стварање разних предмета, али људи су немоћни када се ради о стварању ни из чега. Ми можемо да мењамо облик прапостојеће материје, али немамо снаге да стварамо *екс нихило*. Једино је натприродна Божја сила могла да то учини. То је једна од најизразитијих разлика између Бога и људи, која нас подсећа на то да и само наше постојање зависи од Створитеља.

У ствари, глагол преведен са *сџвори* у 1. Мојсијевој 1,1 долази од јеврејског корена који се употребљава једино када се односи на Божју стваралачку делатност. Само Бог, а не људи, може да обави такво дело стварања (Римљанима 4,17).

РАЗМИСЛИТЕ: Зашто је натприродни Створитељ, Онај који постоји изван и изнад дела стварања, једино логично објашњење за стварање?

„Небеса казују славу Божју и дјела руку његових гласи свод небески. Дан дану доказује и ноћ ноћи јавља. Нема језика, нити има говора, гдје се не би чуо глас њихов.“ (Псалам 19,1-3; видети и Римљанима 1,19.20)

На који начин сте искусили истинитост ових текстова? Како нам је савремена наука помогла да још више ценимо силу и мудрост Бога као Створитеља?

Не би свака врста свемира била у стању да подржи живот. У ствари, изгледа да свемир мора да буде изузетно добро осмишљен да би живот у њему могао да настане. Прво, саставни делови сваке материје – атоми – морали су да буду довољно стабилни да би оформили стабилне материјалне предмете. Стабилност атома зависи од сила које држе делове атома заједно. Атоми садрже наелектрисане делиће који се међусобно привлаче или одбијају. Силе привлачења и одбијања морају бити пажљиво уравнотежене. Када би силе привлачења биле сувише снажне, образовали би се само велики атоми и не би било водоника. Без водоника, не би било ни воде, а, у складу с тим, ни живота. Када би силе одбијања биле сувише снажне, обликовали би се само мали атоми, као што су атоми водоника, и тада не би било угњеника или кисеоника. Без кисеоника не би било воде и, према томе, ни живота. Угљеник је битан за све нама познате облике живота.

Атоми не само да морају да буду стабилни, већ морају да буду у стању да међусобно делују један на другог да би обликовали мноштво различитих хемијска једињења. Мора да постоји равнотежа између сила које држе молекуле заједно и енергије потребне да се разложи молекул и тако омогуће хемијске реакције од којих зависи живот.

Прецизна уређеност нашег свемира тако да може да подржи живот изазвала је дивљење научника и навела многе од њих да донесу закључак да је свемир творевина интелигентног Бића.

Према томе, свет је морао да буде мудро осмишљен да би живот уопште могао да постоји. Распон температура је морао да погодује настанку живота; тако је и с удаљеношћу од Сунца, брзином ротације и саставом атмосфере. Сви ови чиниоци морали су бити међусобно усаглашени. Многе друге појединости у свету требало је пажљиво осмислити. Заиста, Божја мудрост показује се кроз оно што је створио.

СИЛА ЊЕГОВЕ РЕЧИ

Читајте текстове у Јеремији 51,15.16 и у Псалму 33,6.9. Осим мудрости, које друге Божје карактеристике су споменуте приликом стварања? Како су се оне показале приликом стварања? Пре свега, у чему је та истина значајна за нас?

Иако не знамо тачно како је Бог стварао, ипак нам је речено да је то чинио својом моћном речју. Сва енергија у свим деловима свемира има своје порекло у Божјој речи. Сва енергија у свемиру долази од Бога. Целокупна сила гравитације у свемиру, свако небеско тело које се креће по својој путањи, свака црна рупа, све има своје исходиште у Божјој сили.

Можда се највећа количина енергије крије у самом атому. Ми смо запањени снагом атомске енергије, разорном моћи нуклеарног оружја које малу количину материје претвара у огромну количину енергије. Ипак, научници нам говоре да целокупна материја садржи огромну енергију. Ако је мала количина материје у стању да произведе огромне количине енергије у нуклеарном оружју, замислимо колика се тек енергија крије у материји целог нашег света! Међутим, то све није ништа када се упореди с енергијом ускладишеном у материји целог свемира. Замислите Божју силу која је створила свемир!

Многи научници верују да је све што је Бог учинио приликом стварања било ограничено „природним законима“, али се та замисао супротставља Библији. Бог није ограничен природним законима, већ је Он одредио природне законе. Божја сила није увек следила правила која ми називамо „природним законима“.

На пример, један од основних природних закона је закон очувања материје и енергије. Тај закон каже да укупна количина материје и енергије у свемиру остаје константна. Међутим, како би се свемир могао појавити ни из чега када би се тај закон поштовао без изузетка? Божја стваралачка реч није ограничена „законима“ науке. Бог је суверени владар свега што је створио и слободан је да остварује своју вољу.

РАЗМИСЛИТЕ: Можете ли да појмите величину свемира? Размислите о невероватној сили која је потребна да се свемир доведе у постојање. А онда, када помислимо да је Бог који је све то учинио исти Бог који нас воли, који је чак био спреман да умре за нас, како да не црпимо охрабрење и снагу из те задивљујуће истине?

ИСУС ХРИСТОС, СТВОРИТЕЉ НЕБА И ЗЕМЉЕ

Читајте текст у Јовану 1,1-3.14; Колошанима 1,15.16; Јеврејима 1,1.2. Како новозаветни писци описују Створитеља? Шта све произлази из тога?

Јован говори о Исусу као о Речи-Логосу и изједначаје га с Богом. Још одређеније, Исус је Онај преко ког је све створено. У Јованове дане, појам *λογος* је био уобичајени назив за стваралачку силу. Јованови читаоци су били упознати с појмом *λόγος* као стваралачког начела, и чак и као створитеља. Јован примењује ову познату замисао на Исуса, описујући га као правог Створитеља. Исус, утеловљени Логос који је живео међу нама, био је не само присутан у почетку, него је и створио свемир. То значи да бисмо прве стихове у 1. Мојсијевој могли и овако да прочитамо: „У почетку је Исус створио небо и земљу!“

Павлове речи у првом поглављу посланице Колошанима слажу се са Јовановим речима када Исуса Христа идентификује као Створитеља. Преко Њега је створено све што је створено. Павле додаје још два атрибута. Прво, Он је слика невидљивог Бога. У свом грешном стању, ми не можемо да видимо Оца, али можемо да видимо Исуса. Ако желимо да сазнамо како изгледа Отац, треба да проучавамо живот Исуса Христа (Јован 14,9). Друго, Павле назива Исуса „прворођеним.“ У овом контексту назив се не односи на порекло, већ на положај. Првенац је био глава породице и наследник имања. Исус је био првенац у том смислу јер је као Створитељ и кроз своје утеловљење постао законити поглавар људске породице. Исус није био створено биће, већ је од вечности био једно с Оцем.

Текст у Јеврејима 1,1.2. понавља исте чињенице као и онај у посланици Колошанима. Исус је постављен за наследника свега и преко Њега је свет створен. Он је прави представник природе свога Оца, што је само други начин да се каже да је обличје Оца.

Како бисте одговорили када би вас неко запитао: „Како изгледа ваш Бог?“ Како бисте оправдали свој одговор?

СТВОРИТЕЉ МЕЂУ НАМА

Читајте текстове у Јовану 2,7-11; 6,8-13; 9, 1-34. Шта нам ови текстови говоре о Божјој стваралачкој сили?

Свако од ових чуда даје нам увид у Божју власт над материјалним светом који је створио.

Прво, која врста процеса је воду одмах претворила у вино? Ниједна од нама познатих. Заиста, био је потребан чин који превазилази закон природе, бар законе које ми познајемо, да би се постигло оно што је Христос учинио.

Описујући чудо са рибом и хлебом, Јован најпре говори о пет хлебова и две рибе, а завршава са количином довољном да се нахрани мноштво људи, и још да преостане 12 корпи. Сва та храна је била сачињена од атома и молекула. На крају, било је много пута више атома и молекула него када је Исус започео да храни мноштво. Одакле су дошли додатни молекули, ако не путем натприродне Божје интервенције?

Осим тога, какве физичке промене су се догодиле код слепог човека када га је Исус излечио? Био је слеп од рођења; његов ум никада није био стимулисан да ствара слике на основу порука које је око слало преко видног живца. Према томе, његов мозак је морао да буде преобликован да би могао да прихвати добијене нове информације, да ствара слике и да тумачи њихово значење. Затим, нешто није било у реду с његовим очима. Можда су неки молекули на фоторецепторима били лоше синтетисани услед мутације гена. Или се родио са мутацијом гена који управљају развојем делова ока – мрежице, видног живца, сочива итд. Или је, можда, нека механичка повреда спречила нормалан развој ока.

Без обзира на појединости везане за слепило овог човека, Исусове речи су покренуле молекуле да образују одговарајућа једињења, да створе функционалне рецепторе, неуронске везе са мозгом, тако да светлост која пада на око обликује слике и да човек добије способност да препозна слике које никада пре тога није видео.

Дивно је кад доживимо чудо, али у чему је онда опасност од тога да веру темељимо на чудима? На шта, у ствари, треба да се ослања наша вера?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Наука никада неће моћи да објасни дело стварања. Која наука може да објасни тајну живота?

Теорија да Бог није стварао материју када је саздао свет нема никаквог темеља. Приликом обликовања нашег света, Бог није зависио од прапостојеће материје. Сасвим супротно томе, све, материјално и духовно, појавило се пред Господом Богом на Његову реч. Он је све створио са сврхом. Небеса и сва војска њихова, земља и све што је на њој, представљају не само дело Његових руку, већ су постали дахом Његових уста.“ (ЕГВ, 8Т 258.259)

„Како је стварао Бог никада није објавио човеку; наука није у стању да истражи тајне Свевишњег. Његова стваралачка моћ је несхватљива колико и Његово постојање.“ (ПП 113)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Разговарајте у разреду о свом одговору на завршно питање поуке за недељу.
2. Наука говори о коинциденцијама у оквиру тзв. „антропског принципа“ (од грч. *ανθρωπος*, „човек“), тј. о невероватно усаглашеној равнотежи природних сила које омогућују постојање човека. Ипак, запазите шта израз „коинциденција“ сугерише. Ако не верујете у Бога, морате да ту невероватну усклађеност припишете случајности, коинциденцији. Зашто је много разумније веровати да је та усклађеност резултат деловања Бога Створитеља, уместо да је припишемо случајности?
3. Размислите о љубави Створитеља који је обликовао Адама и Еву и ставио им на располагање прекрасни дом у Едему, иако је знао да ће морати да страда и да умре на Голготи од руке људи који је сам створио? Шта нас о Божјој љубави учи Његова одлука да ипак настави да ствара?
4. Како се теорија о великом праску може упоредити с извештајем о стварању у 1. Мојсијевој 1,1? Може ли велики прасак да буде опис онога што се дешавало када је Бог стварао свет? Које проблеме видите у тој замисли? Зашто би било опасно повезати нашу теологију с било којом научном теоријом, посебно ако узмемо у обзир како често се мењају научне „чињенице“?

СТВАРАЊЕ: ОБЛИКОВАЊЕ СВЕТА

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 1,1-13; Исаија 45,18; 1. Јованова 1,5; Откривење 22,5; 2. Коринћанима 4,6; 2. Петрова 3,5; Јов 38,4-6.

Текст за памћење: „Јер овако вели Господ који је створио небо, Бог који је саздао земљу, начинио је и утврдио, и није је створио напрасно, него је начинио да се на њој настава: ја сам Господ и нема другога!“ (Исаија 45,18)

Научници се све више диве погодности наше планете за развој живих бића. То није никакво чудо: планирање и сврсисходност истичу се кроз читаву Библију, почев од првог поглавља 1. Мојсијеве. Започињући са самом планетом, још необликованом и ненастањеном, Бог је провео прва три дана обликујући свет за настањивање, а последња три дана пуњећи га живим створењима. Поука за ову седмицу усредсређује се на прва три дана седмице стварања.

Неки се теолози не слажу с идејом да би Бог могао да приреди одреди неку сврху, тврдећи да је Он једноставно дозволио материјалном свету да буде „сам свој“ и да се развија путем природних процеса који су вероватно били у њега уграђени. То је заједничка тема међу онима који заступају разне облике такозване „теистичке еволуције“. Ипак, такве замисли се не могу ускладити са Библијом. Свемир нема неку уграђену вољу сам по себи. Створени свет није потпуно независан од Бога, већ представља од Бога изабрану арену у којој Он може да изрази своју љубав према створењима која је начинио.

БЕЗ ОБЛИКА И ПУСТА

„У почетку створи Бог небо и земљу. А земља бјеше без обличја и пушта и бјеше тама над безданом, и Дух Божји дизаше се над водом.“ (1. Мојсијева 1,1.2) Шта нам ови текстови откривају о Земљи пре него што је Господ започео да ствара живот на њој?

Библија започиње извештај о стварању, а сам извештај започиње изјавом да је Бог Створитељ. Он затим описује стање света када је Бог почео да га припрема за настањивање. Извештај започиње напоменом да планета већ постоји, али да је необликована, ненастањена, мрачна и покривена водом. Следећи текстови описују како је Бог прво обликовао свет у место погодно за настањивање, а онда га напунио живим створењима. Текст нам не говори тачно када су настали стене и вода на Земљи, већ једино да свет није увек био погодан за живот. Свет је постао погодан за жива створења само зато што се Бог постарао да тако буде.

Шта нам текст у Исаји 45,18 говори о Божјим намерама приликом стварања?

Када је Земља настала, била је неприкладна за живот. Библија ништа не говори о времену између првобитног стварања стеновите масе и воде планете и каснијег стварања животне средине и живих створења. Неки теолози сматрају да су ова два стварања временски повезана; други мисле да је између њих могао да протекне неодређено дугачак временски период.

Једноставна је чињеница да ми то не знамо, али да то уопште није важно. Како год да је било, Бог је створио материју која сачињава ову планету и онда, у времену које је сам одредио и изабрао, створио је одговарајућу животну средину за своја створења. Основно је да се Господ, који није зависио од прапостојеће материје, послужио материјом коју је у неком тренутку већ створио, материјом која је у свом првобитном стању била *шоху ва доху* („без обличја и пушта“). Затим је, после тога, силом своје речи, Бог створио наш свет да се на њему настава.

„И рече Бог: нека буде свјетлост. И би свјетлост. И видје Бог свјетлост да је добра и растави Бог свјетлост од таме. И свјетлост назва Бог дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан први.“ (1. Мојсијева 1,3-5)

Шта нам ови текстови говоре о првом дану стварања?

Многобројни се закључци могу извести из ових текстова. Прво, светлост се појавила као одговор на Божју заповест. Божја реч је одлучујућа у одређивању стања у створеном свету.

Друго, светлост је била „добра“. Ми се можемо питати зашто текст наглашава да је Бог „видео“ светлост. Зар постоји икаква сумња да Бог све види? Овде је важна чињеница да је светлост коју је Бог начинио била добра, чак и у Божјим очима. Ми знамо да је светлост добра зато што ју је сам Бог оценио као такву.

Следећа чињеница јесте да је сам Бог одвојио светлост од таме. И светлост и тама се налазе под Божјом влашћу и ниједна од њих нема утицаја на Његову активност и знање (Видети Псалам 139,12). Бог је дао имена светлом и тамном делу времена, називајући их „дан“ и „ноћ“. Бог има власт да даје имена раздобљима времена зато што је Он Створитељ времена. Као суверени Владар времена, Бог није ограничен временом. Уместо тога, време зависи од Бога.

Следећа чињеница коју налазимо у овом тексту јесте да постоји раздобље таме и раздобље светлости, који заједно сачињавају дан. Много тога је било написано о значењу појма „дан“ у извештају о стварању. Ми ћемо о том питању расправљати касније, али само успут напомињемо да је први дан био сачињен од раздобља мрака и раздобља светлости, на исти начин као и дани које познајемо данас.

Осим тога, светлост је једна од појава које прате Божју присутност. Није потребно да претпостављамо да је светлост била измишљена првог дана стварања, јер је сам Бог постојао пре него што је Земља била створена и Његова присутност је често била повезивана са светлошћу (1. Јованова 1,5; Откривење 22,5). Приликом стварања, светлост се појавила на до тада мрачној планети.

Ипак, да ли је могло бити дана и ноћи пре него што је Сунце било поминуто у извештају о стварању? Мојсије је свакако знао за везу између Сунца и дневне светлости. Међутим, упркос том очигледном знању, он пише о светлости и тами када говори о првом дану. Мора бити да му је Бог дао сазнање о стварању које ми сада не разумемо, знање које се не може прикупити посматрањем садашњег света природе. Зашто нас онда изненађује да неке чињенице повезане са стварањем морају да остану тајна?

СТВАРАЊЕ НЕБА

„Потом рече Бог: нека буде свод изнад воде, да раставља воду од воде! И створи Бог свод, и растави воду под сводом од воде над сводом и би тако. И свод назва Бог небо. И би вече и би јутро, дан други.“ (1. Мојсијева 1,6-8)

Бог је створио свод, одредио му улогу и дао му име, небо. Улога свода, тј. неба, била је да раставља воду испод свода од воде изнад свода. Ми данас у овоме препознајемо поделу неба на атмосферу, која је део наше животне средине, и свемирски простор изнад атмосфере, у ком се налазе Сунце, Месец и звезде.

Изгледа да је атмосфера била део „неба“ обликованог у току другога дана стварања. Атмосфера је средина која омогућава материји да се уздиже; вода може да се испарава и да улази у атмосферу, путем које онда може да стигне у било који део Земље. Она се потом враћа на површину, било преко росе, као што је описано у 1. Мојсијевој 2,6, било преко кише и других облика натапања тла.

Бог је свод назвао „небо“, означавајући тако своју владавину над њиме. Ово именовање указује на Божју сувереност над простором. Простор не ограничава Божју делатност на било који начин зато што га је Он створио и њиме управља. Као што је Земља осветљена првога дана, стварање свода било је довршено пре краја другога дана, још једног тамног раздобља вечери и светлог раздобља јутра.

Много расправа се водило око значења појма „свод“. Јеврејска реч *ракија* се понекад употребљава да се опише метална плоча, искована тако да буде веома танка, одатле и сама реч. Критичари су тврдили да су стари Јевреји стварно веровали да се над Земљом налази чврста површина; према томе, пошто такво веровање није основано, библијски извештај био би непоуздан. Међутим, овакво резонување је погрешно. Појам „свод“ у овом контексту једноставно се примењује на небо изнад нас, и на атмосферу и на свемирски простор изнад ње. Довољно је погледати непосредни контекст да знамо о чему се говори. У 1. Мојсијевој помињу се птице како лете под сводом небеским (1. Мојсијева 1,20), а на другом месту свод обухвата и Сунце, Месец и звезде (1. Мојсијева 1,14). Очигледно је да птице не лете у истом простору у ком се налазе Сунце, Месец и остала небеска тела.

Без обзира на све нејасноће око извештаја о стварању, једно је сасвим јасно: ништа није препуштено случају. Зашто је нама тако важно да знамо управо ту чињеницу, посебно у времену када многи верују да је случај имао важну улогу у стварању нашега света?

ПРОСТОР ЗА ЖИВОТ

Читајте текстове у 1. Мојсијевој 1,9-13. Покушајте да замислите невероватну Божју стваралачку силу док чини оно што је описано у овим текстовима. Како нам тај извештај даје логичан одговор на старо питање: шта је најпре било, кокошка или јаје?

Пре стварања, земља је била прекривена водом. Да би осигурао животни простор за људска бића која је планирао да створи, Бог је променио површину земље, начинио је удубине у које је отекла вода обликујући мора и омогућујући израњање континената. То је захтевало трећу поделу физичких карактеристика Земље. Прва подела се односила на поделу између светлости и мрака, друга на поделу воде испод и изнад свода, а трећа сада раздваја копно и море.

Дакле, по трећи пут Бог даје имена ономе што је раздвојио. Сува земља се назива „копно“, а водене површине „мора“, потврђујући да Бог влада над простором. Бог је прегледао поделу на копно и море, и установио да је „добра“.

Следећи чин стварања везује се за трећи дана стварања. Настанак копна осигурао је простор за производњу хране за жива створења која ће ускоро бити створена. Бог заповеда да из копна, тј. земље изникне биљни свет. Трава, биљке и воће се изричито помињу. Све то ће бити храна за земаљска жива створења. Текст не наводи колико врста биљака је било створено, али указује на разноврсност биљног света већ од самог почетка. У ствари, на основу онога што данас видимо, знамо да је морала постојати несхватљиво велика разноликост оваквих облика живота. Осим тога, Писмо сасвим јасно каже да није створен један предак од ког су потекле све остале биљке; уместо тога, од самог почетка постојало је право обиље биљних врста. Замисао на којој се темељи еволуциона биологија, по којој су од једне биљке-претка настале све остале биљне врсте, противна је библијском извештају.

Погледајте невероватну разноликост воћа, поврћа и других биљака за јело. На који начин нам то даје снажно сведочанство о Божјој љубави и старању о нама? Зашто је незамисливо да су све те биљке биле настале кроз некакве случајне процесе, као што учи еволуција?

БОЖЈА СВЕМОГУЋА РЕЧ

Шта нам следећи текстови сведоче о сили Божје речи?

2. Коринћанима 4,6. _____

Исаија 55,11. _____

2. Петрова 3,5. _____

Библија говори да је Бог стварао ни из чега (*екс нихило*) силом своје Речи, без било каквих сукоба или отпора. Овај поглед на стварање је јединствен, својствен једино Јеврејима у односу на све остале народе старог света. Већина небиблијских прича о стварању говоре о насиљу и сукобима приликом стварања. На пример, стари Вавилонци су говорили да су чудовиште Апсу и његова жена Тијамат изродили генерацију божанстава која су покушали да униште, али је Тијамат изгубила живот у тој борби. Њено тело је било подељено у два дела; од једнога је начињено небо, а од другог Земља.

Савремени људи су створили своју причу о стварању путем насиља. Према тој причи, Бог је намерно створио свет где ће залихе бити ограничене, изазивајући тако сукобе међу појединцима. Последица тога је да су јачи појединци уклањали слабије. У току дугих временских раздобља, бар према тој причи, организми су постајали све сложенији да би се на крају и човек и сви живи организми развили из заједничког претка.

Ипак, „богови“ еволуционе теорије – случајне мутације и природна селекција – нису као Бог из Библије. Бог из Библије је бранитељ слабијих и великодушни хранитељ свих створених бића. Смрт, страдања и друга зла не могу се приписати Богу; напротив, она су се појавила као природна последица побуне против Божје праведне владавине. Богови теорије о еволуцији служе се супарништвом међу створењима и уклањањем слабијих да би стварали. Што је још горе, они су одговорни за смрт и патње; заправо, смрт и патња су њихово основно средство стварања.

Према томе, прво и друго поглавље 1. Мојсијеве не могу ни на који начин да буду усклађени са савременом теоријом о еволуцији, која се у својој сржи супротставља библијском извештају о стварању.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

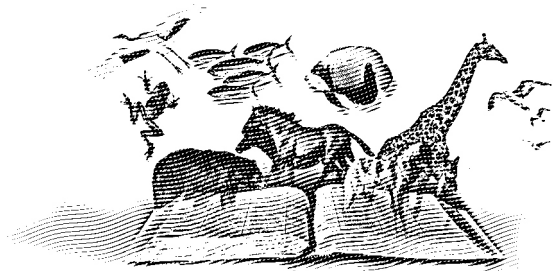
Иако то Библија изричито не каже, имамо довољно библијских аргумената да је свемир постојао много пре него што је почео живот на Земљи. Прво, у Књизи о Јову 38,4-6, Бог каже да су жива бића у свемиру радосно узвикивала приликом стварања овог света. То говори да су у свемиру постојала жива створења пре него што је Земља била створена. 2. Коринћанима 4,9 може да се односи на исту врсту бића. Друго, змија је била присутна у Едемском врту пре него што су Адам и Ева сагрешили. У Откривењу 12,9 ова змија је названа сотоном, који је био збачен с Неба. Исус је рекао да је гледао када се то догађа (Лука 10,18). Текст у Књизи пророка Језекиља 28,14.15 описује херувима заклањача, који је савршен у почетку, али се на крају побунио. Све то говори да је постојало временско раздобље пре сотонине побуне и да је и сотона живео негде у свемиру. Ови текстови указују на то да Адам и Ева нису били прва створена бића у свемиру.

„Када је изашла из руке свога Створитеља, Земља је била изванредно лепа. Њена површина била је испресецаана планинама, брежуљцима и равницама, прошарана племенитим рекама и прекрасним језерима; брегови и планине нису као сада били врлетни и кршевити, нису обиловали страшним стрминама и ужасавајућим провалијама; оштре, назубљене ивице Земљиног стеновитог костура биле су прекривене плодним тлом, које је доносило раскошан зелени род. Није било мочвара или неплодних пустиња. Складни жбунови и нежни цветови поздрављали су очи на сваком кораку. Узвишице су биле обрасле дрвећем, величанственијим од данашњег. Ваздух, незагађен испарењима непријатног мириса, био је чист и здрав. Целокупна површина земље надмашивала је лепотом украсне паркове најпоноснијих палата. Анђеоске чете с уживањем су посматрале призор и радовале се прекрасним Божјим делима.“ (ПП 44)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Наведи све доказе којих се можеш сетити да је свет био плански и промишљено створен!
2. Због којих се све разлога теорија еволуције никако не може усагласити са библијским извештајем о стварању?
3. Нема сумње да у библијском извештају о стварању има елемената које нисмо у стању да објаснимо. Зашто то ипак није довољан разлог да тврдимо како библијски извештај не описује дословно како је Бог стварао свет?

ДОВРШЕЊЕ СТВАРАЊА

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 1; Псалам 8,3; Римљанима 8,19-22; 3. Мојсијева 11,14-22; 1. Мојсијева 2,1-3; Марко 2,28.

Текст за памћење: „И сврши Бог до седмога дана дјела своја, која учини; и почину у седми дан од свијех дјела својих која учини.“ (1. Мојсијева 2,2)

Поука за ову седмицу разматра кратки библијски опис последња три дана седмице стварања и суботни одмор седмога дана. Овај опис се налази у 1. Мојсијевој 1 – 2,1-3, али многобројна понављања налазимо и на другим местима у Библији. Једна од најизразитијих особина извештаја о стварању јесте његова подела на дане стварања. Зашто се Бог одлучио да начини седмодневни циклус који ми називамо седмицом?

Писмо не одговара непосредно на ово питање, али делиће одговора можемо потражити и сами. Можда је кључ у самом дану одмора, суботи, која представља одвајање једног целог дана за заједницу између Бога и људског рода. Можда је Бог желео да успостави седмицу како би нам одредио време прикладно за редован рад, али и одвојио посебно време које ће нас подсећати на наш однос према Богу (Видети Марко 2,28). Овакав распоред времена напомињаће људима да се Бог истински стара за све наше потребе и да смо ми људи потпуно зависни од Њега.

Без обзира на разлог је Бог за то имао, очигледно је да извештај о стварању показује да је целокупно дело стварања обављено с изузетном пажњом и намером. Ништа није било препуштено случају.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 1,14-19. Која Божја дела се помињу четвртог дана стварања? Како да схватимо овај извештај, посебно када узмемо у обзир наше садашње познавање физичког света?

Вероватно се о четвртом дану у теолошким круговима расправљало више него о било којем другом од шест дана седмице стварања. Ако је Сунце створено четвртог дана, шта је доводило до дневног циклуса у току прва три дана седмице стварања? Са друге стране, ако је Сунце већ постојало, шта се онда догодило четвртога дана?

Несигурност око догађаја у току четвртог дана стварања не потиче од некакве логичке контрадикције, већ од различитости могућих објашњења. Једна могућност јесте да је Сунце заиста било створено четвртог дана и да је светлост у току прва три дана долазила из неког другог извора попут супернове. Текст у Откривењу 21,23 као да се слаже с том идејом, јер Сунце неће бити потребно у небеском Јерусалиму зато што ће Бог бити у њему. Друга могућност је да је Сунцу, Месецу и звездама тога дана одређена њихова дужност. Текст у Псалму 8,3 као да се слаже с тим погледом. Стручњак за јеврејски језик Џон Колинс пише да јеврејски текст Библије дозвољава обе ове могућности.

Трећа је могућност да је Сунце већ постојало, али да је било заклоњено облацима вулканске прашине, тако да није било видљиво или функционално све до четвртога дана. Ова мисао се може упоредити са положајем планете Венере, с којом се слично догађа и данас.

Сам текст наизглед не одбацује ниједну од ових могућности. Вероватно је најбоље не придавати том питању више пажње него што то чини сама Библија, а свако од нас мора да призна да је наше разумевање ограничено. Када је у питању домен стварања, овакво признање не би требало да буде у толикој мери неприхватљиво. Уосталом, помислимо само колико тога за науку остаје тајна и у наше време, где су чињенице доступне експерименту, а и даље остају необјашњене. Колико је онда тајанственије нешто што се догодило пре тако много времена!

СТВАРАЊЕ КРИЛАТИХ И ВОДЕНИХ ЖИВОТИЊА

Читајте текст у 1. Мојсијевој 1,20-23. Можете ли да се сетите било чега што би у овом тексту указивало на то да се све ово случајно догађало?

Воде и ваздух су настањени петог дана стварања. Многи су видели да постоји веза између другог и петог дана стварања. Другога дана су раздвојени воде и атмосфера, а петог дана су обе ове средине испуњене живим створењима. Догађаји у току седмице стварања одвијали су се по редоследу који је одражавао намеру и план, те показивао постепеност и Божје старање. Другим речима, ништа у току седмице стварања не упућује на произвољност и случај.

Запазите да се створења, како у води тако и у ваздуху, помињу у множини, што указује на разноврсност организама створених петог дана. Свако створење је било благословено способношћу да се умножава. Разноврсност је била присутна од самог почетка. Није постојао неки усамљени предак од којег су се развиле све остале врсте, већ је свака врста била оспособљена да донесе на свет разноврсно потомство. На пример, више од 400 познатих подврста се развило од обичног дивљега голуба, а постоји и 27 разних врста златних рибица. Изгледа да је Бог сваком свом створењу дао способност да доноси на свет разнолико потомство и да тако повећава разноврсност створеног света.

Мало живих створења узбуђују нашу машту и побуђују дивљење као птице. Птице су заиста задивљујућа и чудесно осмишљена створења. Перје им је лако али јако, чврсто али савитљиво. Делови перја за летење се држе заједно сложеним системом малих заперака, који осигуравају снажно, али лако одржавање у ваздуху. Плућа птица су тако грађена да примају кисеоник и приликом удисања и приликом издисања, чиме одржавају висок ниво кисеоника неопходан за летење. Ово се постиже захваљујући ваздушним кесама у неким костима птица. Ове ваздушне кесе одржавају проток кисеоника, а истовремено и смањују тежину тела. Птице су заиста задивљујуће грађене.

Имајући све то на уму, читајте текст у Матеју 10,29-31. Какву утеху можете пронаћи у тим речима?

СТВАРАЊЕ КОПНЕНИХ ЖИВОТИЊА

У 1. Мојсијевој 1,24-31 стоји да су копнене животиње и људи створени шестога дана. Као што постоји корелација између другог и петог дана, она постоји и између поделе на копно и море трећег дана и попуњавања копна и мора шестога дана. То нас још једном подсећа на правилан и сврховит редослед догађаја приликом стварања света, што одговара Богу реда (1. Коринћанима 14,33).

Као и приликом стварања петог дана, речи у тексту указују на многобројност врста створених шестога дана. Створена је и разноврсна „стока и ситне животиње и звери земаљске“. Не постоји један једини предак свих копнених животиња од ког би се развиле све остале.

Запазите и израз „свака по својим врстама“, као и сличне изразе у 1. Мојсијевој 1,11.21.24.25. Неки су покушали да искористе овај навод да би подупрли идеју о непроменљивим врстама, узету из грчке филозофије. Стари Грци су сматрали да је свака јединка несавршени израз непроменљивог идеала, познатог као *иџиџи*. Међутим, непроменљивост врста није у складу са библијским учењем по ком цела природа трпи последице проклетства греха (Римљанима 8,19-22). Ми знамо да се врсте мењају, што се наглашава и у проклетствима у 3. поглављу 1. Мојсијевој. Дух пророштва говори о троструком проклетству Земље – о проклетству после пада у грех, о проклетству после Кајиновог греха, и о проклетству после Потопа, које се види у развијању многобројних паразитских и грабљивих врста међу инсектима, животињама, па чак и међу биљкама. Значење израза „по својим врстама“ најбоље се може разумети када се тумачи у складу са контекстом у ком је употребљен.

Прочитајте текст у 1. Мојсијевој 6,20; 7,14 и 3. Мојсијевој 11,14-22. Како се овде употребљава израз „по врстама“ и сличне фразе? Како нам ови примери помажу да боље разумемо значење овог израза у првом поглављу 1. Мојсијевој?

Израз „по својим врстама“ не треба схватити као некакво правило размножавања. Уместо тога, он се односи на чињеницу да су постојале разне врсте створења. Неки библијски преводи говоре о „разним врстама“, што боље одговара контексту. Уместо да се односи на непроменљивост врста, израз указује на разноврсност бића створених шестога дана. Многобројне врсте и подврсте биљака и животиња постоје још од времена стварања.

ДОВРШЕЊЕ СТВАРАЊА

Пошто је стварање довршено шестога дана – касније ћемо се бавити стварањем човека – први пут се у Библији помиње седми дан.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,1-3. Обратите посебну пажњу на први стих, који наглашава довршење свега што је Бог учинио. Зашто је то тако важно за наше разумевање значења седмог дана?

Јеврејска реч за одмор у овом тесту је *шабајт*, а она је уско повезана с нашим називом тога дана – субота. Израз указује на престанак активности после довршеног посла. Бог није био уморан нити му је био потребан одмор. Он је довршио своје дело стварања и зато је застао. Божји посебни благослов почива на седмом дану. Тај дан није само благословен, већ и посвећен, што означава да је био одвојен и посебно посвећен Богу. Према томе, Бог је дао посебно значење Суботи у контексту односа између Бога и људских бића.

Читајте текст у Марку 2,27.28. Шта је по Исусовим речима била сврха Суботе?

Узмите у обзир да Субота није установљена зато што је то Богу било потребно, већ зато што је човек имао потребу за коју се Бог посебно постарао. На крају ове прве седмице, Бог је починуо од својих дела стварања и своје време посветио односу са својим створењима. Људима је била потребна веза са Створитељем да би могли да одреде своје место у свемиру. Замислите радост и чуђење које су Адам и Ева осетили док су разговарали са Богом и посматрали свет који је Он створио. Мудрост ове установе за одмор постаје још очигледнија после греха. Нама је потребан суботни одмор да не изгубимо из вида Бога и да не бисмо пали у окове материјализма и претераног рада.

Бог нам заповеда да једну седмину свога живота посветимо сећању на дела стварања. Шта нам то говори о важности оваквог учења? Како да научиш да успоставиш дубљи и богатији однос с Богом путем светковања Суботе, као што је то Он сам учинио?

ДОСЛОВНИ ДАН

Читајте текст у 1. Мојсијевој 1,5.8.31. На које саставне делове се дели дан стварања? Да ли ишта у тим текстовима наговештава да се није радило о дословним данима од 24 сата, као што су данашњи дани?

Природа дана стварања била је предмет многих расправа. Неки су се питали да ли су то били обични дани или можда представљају много дужа раздобља времена. Опис стварања у библијском тексту пружа и одговор на то питање. Сваки тај дан се састојао од вечери (раздобља мрака) и јутра (раздобља светла), и сваки је добио и свој редни број. Дакле, дани су наведени тако да се јасно види да су трајали као и садашњи дани, укључујући једно вече и једно јутро, период мрака и период светла. Тешко је замислити да би текст могао да буде јаснији и одређенији: „И би вече и би јутро...“ у свом наглашавању дословног значења појма дана.

Читајте текст у 3. Мојсијевој 23,3. Шта указује на то да су свих седам дана у седмици стварања били исте врсте као и дани нашега времена?

Стари Јевреји нису гајили никакве сумње у погледу природе суботног дана. За њих је то био дан уобичајене дужине који је носио посебан Божји благослов. Запазите изричито упоређење Божје радне седмице од шест дана с нашом радном седмицом и одговарајуће упоређење Божјег дана одмора с нашим (Видети 2. Мојсијева 20,9.11). Чак и многи теолози који одбацују замисао да се радило о уобичајеним данима признају да су писци Библије имали на уму само уобичајене дане истог трајања као и данашњи.

Кључно за наш однос према Богу јесте наше поверење у Бога и у Његову Реч. Ако нисмо у стању да поклонимо своје поверење Божјој Речи у погледу нечег тако суштинског и тако јасног као што је извештај о стварању за дословних шест дана, зар Му онда уопште и верујемо?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Као што је већ речено, дани стварања су наведени по редном броју и описани као дани који се састоје од раздобља мрака (вечери) и раздобља светла (јутра). Нема разумног и логичног начина да се ове речи протумаче друкчије него да су ти дани били исти као и они које данас познајемо. Неки су се позивали на такве текстове као што су Псалам 90,4 и 2. Петрова 3,8 тврдећи да је сваки дан стварања представљао хиљаду година. Текст нас не наводи на такав закључак, и такво тумачење уопште не решава проблем који су створили они који тврде да сваки тај дан представља милијарде година.

Према томе, ако дани у 1. Мојсијевој представљају дуге епохе, требало би да претпоставимо да ће се и фосилни остаци појављивати по истом редоследу. Наиме, да ће први фосили бити биљке, које су створене трећег дана. Затим би долазиле прве водене животиње и летећи организми. И коначно, требало би да нађемо прве копнене животиње. Међутим, фосилни остаци се не појављују тим редоследом.

Водена створења се појављују пре биљака, а копнене животиње пре птица. Први фосили воћки и друге цветнице појављују се после свих ових група. Једина сличност састоји се у томе да се људи појављују последњи.

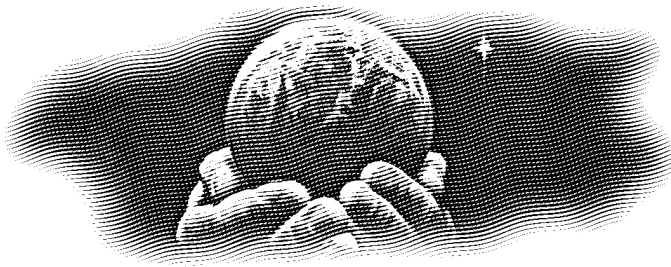
„О сваком узастопном дану стварања свети извештаји бележе да се састојао од вечери и јутра, као и сви остали дани који су следили после тога. При крају свакога дана наведен је и резултат Створитељевог деловања.“ (*Патријарси и ѿророци*, стр. 112)

„Међутим, претпоставка неверника да су догађаји у току прве седмице захтевали седам огромних, неодређених раздобља времена за своје довршење удара непосредно у темељ Суботе из четврте заповести. Она чини неодређеним и нејасним оно што је сам Бог учинио врло јасним. То је најгора врста неверништва јер у устима многих који тврде да верују у извештај о стварању представља израз прикривеног неверовања.“ (Елен Вајт, *Spiritual Gifts*, 3. књига, стр. 91)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Чак и ако стварање из 1. Мојсијевој не тумачимо дословно, две чињенице су јасне: нема ничег случајног у самом чину Стварања и нема заједничког претка свих каснијих врста живих створења. Међутим, појављује се Дарвинова теорија о еволуцији, чијим су многобројним верзијама заједничке две тврдње: да су сви облици живота настали на темељу случајности и да је постојао заједнички предак свих живих бића. Како је онда могуће тумачити библијско стварање применом теорије чије основне поставке противрече основним поставкама стварања из 1. Мојсијевој?
2. Зашто је важно да схватимо да је наука, и поред свег добра које нам је донела, ипак само људски напор да се дође до истине?
3. Све што наука има на располагању као предмет проучавања јесте свет загађен грехом, врло различит од првобитног дела стварања. Зашто је важно да ту истину увек имамо пред очима?

СТВАРАЊЕ КАО БИБЛИЈСКА ТЕМА

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 2; Матеј 19,4-6; Псалам 8; О Јову 38,1-21; 42,1-6; Исаија 45,18; Дела 17,22-31.

Текст за памћење: „И видјех другога анђела гдје лети посред неба, који имаше вјечно јеванђеље да објави онима који живе на земљи и свакоме племену и језику и кољену и народу. И говораше великијем гласом: бојте се Бога и подајте му славу јер дође час суда његова и поклоните се ономе који је створио небо и земљу, мора и изворе водене.“ (Откривење 14,6.7)

Текст у 1.Мојсијевој 1,1 – 2,3 представља темељ многих библијских текстова о стварању. Неке паралеле са 1. Мојсијевом су непосредне, а неке прикривеније. Прикривене паралеле често садрже понављање одређених речи или замисли без цитирања текста, као на пример у 2. Коринћанима 4,6: „Јер Бог који рече да из таме засвијетли видјело, засвијетли у срцима нашим на свјетлост познања славе Божје у лицу Исуса Христа.“ Непосредни навод, супротно томе, представља текст у Јеврејима 4,4: „Јер негдје рече за седми дан овако: и почину Бог у седми дан од свијех дјела својијех.“, што је цитат из 1. Мојсијевој 2,2.

Ове седмице проучаваћемо разне текстове који се позивају на извештај у 1. Мојсијевој како бисмо показали да су и други писци Библије схватили тај извештај као дослован опис човековог порекла.

СТВАРАЊЕ У ДРУГОМ ПОГЛАВЉУ 1. МОЈСИЈЕВЕ

„То је постање неба и земље, када посташе, када Господ Бог створи небо и земљу.“ (1. Мојсијева 2,4)

Текст у 1. Мојсијевој 1-2,3 први је извештај о томе да је Бог створио свет. Он представља темељ свих осталих истина у које ми као хришћани верујемо.

Међутим, извештај о стварању се ту не завршава. Од 1. Мојсијева 2,3 па све до краја поглавља, добијамо много више појединости, посебно оних који се односе на стварање Адама и Еве. Стога би требало да текст у 1. Мојсијевој 2,3 тумачимо као увод у много детаљнију историју стварања Адама и Еве, које је укратко поменуто у 1. Мојсијевој 1,26-29. Неки савремени теолози виде у томе сукоб између првог и другог поглавља, али би тако нешто сигурно изненадило Мојсија и друге писце Библије. Када би ова два извештаја била у нескладу, онда Мојсије не би био тај који их је написао, посебно не тако близу, један поред другог. Несклад није у текстовима, већ у онима који га виде у текстовима.

Читајте текст у Матеју 19,4-6. Како Христос потврђује историјску истину првог и другог поглавља 1. Мојсијева?

Одговарајући на питање фарисеја о разводу брака, Христос цитира и 1. Мојсијева 1,27 и 2,24, показујући да је сматрао да оба говоре о истом историјском догађају, о стварању света и људског рода. Зар нам је потребно више доказа да су оба текста складан извештај о стварању, да је то доктрина и учење које обликује темељ и смисао нашег постојања? Ми нисмо овде случајно, нисмо се напросто овде затекли; ми смо бића начињена по Божијем обличју – а извештај о стварању у првом и другом поглављу 1. Мојсијева представља Божје посебно откривење о нашем пореклу.

Читајте тест у другом поглављу 1. Мојсијева. Како нам он помаже да боље схватимо шта значи бити припадник људског рода, начињен по Божјем обличју као биће са слободном вољом?

СТВАРАЊЕ У ПСАЛМИМА

Читајте Псалм 8. Какву везу са првим поглављем 1. Мојсијеве налазите овде?

Читајте Псалм 104. Како тај Псалм хвали Бога због Његове доброте коју је показао приликом стварања и одржавања света? Пронађите везу с првим поглављем 1. Мојсијеве у следећим стиховима Псалма 104:

Псалм 104,2 _____

Псалм 104,5-7 _____

Псалм 104,7-9 _____

Псалм 104,14 _____

Псалм 104,19 _____

Псалм 104,25 _____

Запазите како редослед тема у Псалмима као да следи редослед тема у 1. Мојсијевој, у првом поглављу. Поетска слика је живо представљена и свим стиховима, а порука јасно изражава силу, мудрост и доброту Створитеља и општу зависност свега створенога од Створитеља. Ништа у Псалмима не наговештава да би се извештај о стварању могао разумети друкчије него дословно.

Проучите следеће примере из Псалама који се односе на стварање, описано у првом поглављу 1. Мојсијеве:

Псалм 24,1,2 _____

Псалм 33,6 _____

Псалм 74,16,17 _____

Псалм 89,11 _____

Псалми су пуни слављења Створитеља. Понекад се оно изражава речима које подсећају на извештај о стварању, други пут је речник уопштенији, али је у свим случајевима опис стварања у складу с првим поглављем 1. Мојсијеве. Он нас подсећа на темељну улогу 1. Мојсијеве – да разумемо одакле потичемо: да смо синови и кћери самог Створитеља свемира.

СТВАРАЊЕ У КЊИЗИ О ЈОВУ

Читајте текст у Јову 38,1-21. Пронађите у следећим текстовима мотиве повезане са стварањем:

Јов 38,4-7 _____

Јов 38,8-11 _____

Јов 38,12 _____

Јов 38,16 _____

Јов 38,19 _____

Важно је да се запамти контекст Књиге о Јову. Јова је погодила велика трагедија и он се бори да схвати како му се то могло догодити као верном Божјем следбенику. У 38. поглављу Бог наставља да говори о својој стваралачкој снази одговарајући на сва Јовова болна питања.

Пажљиво прочитајте Јовов одговор Господу у Јов 42,1-6. Зашто Јов тако одговара и шта бисмо могли да научимо из тог одговора што би нам помогло да се ослонимо на Бога кад доживимо несрећу?

Јовова немоћ да објасни догађаје приликом стварања наводи га да призна Божју величину и да се ослони на Њега, упркос свему што се догађа. И ми видимо да смо неспособни да одговоримо на многа питања о стварању, а Јовов пример треба да нас охрабри да се ослонимо на Бога, без обзира на околности. Многа питања о свему у животу ће остати без одговора, у најмању руку бар за сада. Имаћемо на располагању вечност да добијемо објашњења за оно што нам сада изгледа необјашњиво.

Остаје чињеница да путем чудеса стварања – која нам данас изгледају много разумљивија него Јову у његово време – треба да научимо да се ослањамо на Божју невероватну љубав и силу.

Данас ми који живимо после крста можемо да гледамо на Створитеља као на нашег распетог Откупитеља, што Јов није могао, бар не тако јасно као ми сада. Колико више бисмо се онда ми морали ослањати на Господњу доброту према нама, знајући шта је све учинио за нас до сада?

„Јер овако вели Господ, који је створио небо, Бог који је саздао земљу и начинио је и утврдио и није је створио напрасно, него је начинио да се на њој настава: ја сам Господ и нема другога!“ (Исаија 45,18)

СТВАРАЊЕ КОД ПРОРОКА

Текст у Књизи пророка Исаије наглашава Божју намеру да припреми место на ком ће људи живети; према томе, одговарајући услови за живот на Земљи нису били случајност.

Узмите у обзир неке карактеристике Земље које је чине погодном за људски живот, насупрот другим планетама у нашем соларном систему. Прво, вода је присутна у обиљу. Постоје докази да на Марсу постоје хемијски процеси који укључују воду, али нема сталних водених површина ни на Марсу ни на осталим планетама осим Земље. Друга јединствена појава на Земљи је састав атмосфере, са око 21% кисеоника и 78% азота. На другим планетама атмосфера се претежно састоји од угљендиоксида или хелијума, али је само атмосфера на Земљи погодна за живот. Температурни распон на Земљи је повољан за живот, за разлику од свих других планета у нашем соларном систему. То је резултат комбинације фактора који укључују и удаљеност од Сунца, састав атмосфере, Земљину масу и брзину Земљине ротације, која одређује трајање дана и ноћи. Све те појаве, као и многе друге, чине Земљу једином познатом планетом у нашем соларном систему која је погодна за живот.

Како се следећи текстови односе на догађаје описане у првом поглављу 1. Мојсијеве?

Исаија 44,24 _____

Исаија 45,12 _____

Јеремија 51,15.16 _____

Амос 4,13 _____

Јона 1,9 _____

Захарија 12,1 _____

Размислите о импликацијама нашег порекла и зашто је њихово правилно прихватање тако важно да бисмо разумели ко смо, одакле смо и чему да се надамо у свету који сам по себи не нуди никакву наду за будућност!

СТВАРАЊЕ У НОВОМ ЗАВЕТУ

Читајте текст у Делима 17,22-31. У каквим околностима је одржана ова проповед? Пошто је Павле објавио своју тему, коју прву чињеницу је изнео тим ученим људима? (Дела 17,24.25) Какав однос, према Павловим речима, постоји између Створитеља и људи?

Међу слушаоцима су се очигледно налазиле две врсте филозофа: стоици и епикурејци. Стоици су прихватили постојање плана (интелигентног дизајна) у природи, док су га епикурејци одбацивали. Ни једни ни други нису познавали правога Бога, али су њихови аргументи у прилог и против плана у природи били врло слични онима које данас наводе филозофи и теолози.

Важно је овде да се нагласи да је Павле, сведочећи овим паганским мислиоцима и интелектуалцима, сместа прешао на расправу о Господу као Створитељу свега, па и људи. Павле је имао мало додирних тачака с овим људима; стога је прешао одмах на оно што су имали заједничко – чињеницу да постоје – и из те непорециве стварности покушао да извуче доказе. У овоме још једном препознајемо Стварање као важну библијску тему.

Проучите следеће текстове: Матеј 19,4-6; Марко 2,27; Лука 3,38; Јован 1,1-3; 2. Коринћанима 4,6; Јеврејима 4,4; Јаков 3,9; 2. Петрова 3,5; Јуда 11.14. Задивљује што сваки поједини од тих новозаветних писаца директно или индиректно говори о извештају о стварању, што је још један доказ да је извештај о стварању у 1. Мојсијевој био свеопште прихваћен као извештај о нашем пореклу.

Читајте текст у Откривењу 4,11. и 10,5.6. Шта небеска бића говоре о Божјем стваралачком деловању?

Стварање није било случајност, већ се догодило у складу с Божјом вољом. Други текст јасно указује на текст у 2. Мојсијевој 20,11. И поново, као и у Јовану 1,1-3, апостол показује да познаје извештај о стварању и да има поверења у њега. Зар не би било безумно када бисмо се понашали друкчије?

Библија је књига о Богу и о Његовом односу према нама људима и нашем свету. Догађаји у току седмице стварања јединствени су и натприродни. Они се налазе изван подручја научног истраживања из најмање два разлога. Прво, то су сингуларитети, тј. догађаји који се догађају само једном. Наука има проблема када се бави таквим реткостима, јер се не могу поновити и испитати у разним околностима. Друго, догађаји у току седмице стварања били су натприродни. Нису то биле природне последице начина на који Бог одржава дело стварања, већ јединствена, непосредна Божја дела. Наука се бави само секундарним узроцима, а не прихвата – бар не засада – објашњења која укључују Божја непосредна дела. Пошто су догађаји у току седмице стварања јединствени и натприродни, они се налазе изван домаћа науке.

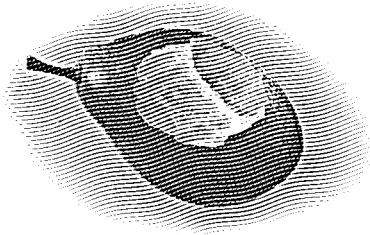
Важност ове чињенице је у томе што човеково схватање почетака света значајно утиче на његово схватање људске природе и идентитета. Толико је важно да разумемо своје порекло да га је Бог одредио за прву тему којом се Библија бави, а и целокупна порука Библије се ослања на историчност извештаја о стварању. Тврдња да можемо сазнати праву историју нашег света путем науке значи исто што и мислити да се она може објаснити без помињања било ког непосредног Божјег дела, а то је заблуда која наводи на мноштво других.

„Људи ће покушавати да природним узроцима објасне дело стварања, које Бог никада није објаснио. Међутим, људска наука не може да истражује тајне Бога небескога нити да објасни задивљујућа дела стварања, која су била чуда свемоћне силе, као што не може ни да објасни како је Бог настао.“ (Елен Вајт, *Тхе Спиритиј оф Пројхецу*, 1. књига, стр. 89)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Стварање је преовлађујућа тема целе Библије. Постоје ли било какви докази да су библијски писци имали различите погледе на дело стварања или да је неки од њих гајио сумњу у веродостојност било којег дела 1. књиге Мојсијеве? Зашто је овај одговор тако важан?
2. Шта мислиш, које би разлоге неко могао да наведе да оправда своје одбацивање идеје да је природа резултат планирања?
3. Исус је потврдио Мојсијев ауторитет и веродостојност његових списа, укључујући и извештај о стварању (Лука 16,29-31; Марко 2,27.28; Матеј 19,4-6). Имајући на уму ово, као и Исусов пример, какав треба да буде наш однос према извештају о стварању?

СТВАРАЊЕ И МОРАЛ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 2,16,17; 1. Мојсијева 1,26-28; Јаков 3,9; Дела 17,26; Приче 14,31; Матеј 5,44-48; Откривење 20,11-13.

Текст за памћење: „И запријети Господ Бог човјеку говорећи: једи слободно са свакога дрвета у врту; али с дрвета од знања добра и зла, с њега не једи; јер у који дан окусиш с њега, умријећеш.“ (1. Мојсијева 2,16,17)

Људи воле да разговарају о људским правима. Од времена „Велике повеље слобода“ (*Мајна Карџа*, 1215), преко француске револуције и „Декларације о правима човека и грађанина“ (1789), све до разних декларација Уједињених нација, подупире се замисао да људска бића имају нека своја „неотуђива права“, права која им нико не може одузети на законит начин. Она нам припадају захваљујући чињеници да спадамо у људска бића (тако бар гласи ова теорија).

Остаје ипак питање: која су то права? Како да одредимо какав је њихов садржај? Могу ли се та права мењати, и, ако могу, како? Зашто бисмо ми, као људи, уопште морали да имамо та права?

У неким земљама, на пример, жене нису имале „право“ да гласају све до двадесетог столећа, а у некима га ни сада немају. На који начин би власт могла да било коме осигура неко његово „неотуђиво право“?

Тешка су ово питања, а одговори су нераздрживо повезани са питањем порекла људског рода, што ће бити тема проучавања у току ове седмице.

НАША ЗАВИСНОСТ ОД СТВОРИТЕЉА

Текст у 1. Мојсијевој 2,7 описује како Бог посебно ствара Адама, и описује човека као интелигентно морално биће, а не као неку високо развијену животињу. Текст то не каже, али можемо замислити Бога како својим рукама обликује глину у изабрани облик и величину. Неко би могао помислити да се велики Суверен свемира не би понизио прљајући руке да обликује човека, али Библија приказује Створитеља уско повезаног са својим створењима. Библија бележи многе прилике када се Бог драговољно сусретао са својим створењима. Примери се налазе записани у 2. Мојсијевој 32,15.16; Луки 4,40; Јовану 9,6. И заиста, већ и само утеловљење Исуса Христа, кроз које се из дана у дан сусретао са створеним бићима исто онако као што ми то чинимо, одбацује мишљење да се Бог није могао понизити да „упрља руке стварајући људе“.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,16.17. Коју заповест је Бог дао Адаму? Шта је све садржано у тој заповести?

Ми се можемо упитати: с којим правом је Бог одредио правила за Адама и Еву? Упоредите њихов положај с положајем деце у породици. Родитељи осигуравају детету дом и све животне потребе. Они воле дете и желе му све најбоље. Њихова већа мудрост и искуство могу да уштеде детету много мука уколико оно прихвати њихово вођство. Нека деца сматрају да је родитељско усмеравање напорно и да ограничава њихова права, али је свеопште признато да је дете, све док живи на бризи својих родитеља, обавезно да прихвати и правила која они постављају. На сличан начин, пошто смо увек зависни од свог небеског Оца за све своје животне потребе, сасвим је разумљиво да треба да прихватимо и Његово вођство. Пошто је наш небески Отац Бог љубави, можемо имати поверења у Њега да ће се увек постарати за наше добро.

Прочитајте текст у Псалму 95, 6.7 и у Псалму 100. На који начин псалмиста изражава нашу зависност од Бога? Какву одговорност нам ова зависност аутоматски намеће, а посебно у односу на наше понашање према ближњима?

Читајте текст у 1. Мојсијевој 1,26-28. Које посебне карактеристике су добили људи, а животиње нису?

Шта је заиста било „обличје Божје“? Ово питање је довело до мноштва расправа, а мишљења се веома разликују. Међутим, сам овај текст донекле даје увид у ову проблематику и пружа бар неко усмерење. Прво, бити створен по „Божјем обличју“ значи бити сличан Богу на извесан начин. Један важан вид „Божјег обличја“ је чињеница да је Бог људима дао власт над другим створењима. Као што је Бог суверен над свиме, тако је и човеку уделио део тог суверенитета, поверавајући му власт над рибама, птицама и копненим животињама.

Осим тога, Бог је одлучио да начини човека „као што смо ми“ – што значи, по обличју које подсећа на множину Божанства. И тако је Бог створио људе мушког и женског рода. Божје обличје се не изражава потпуно у појединцу, већ у односима појединаца. И као што се Бог појављује као три Лица, тако се и Божје обличје у човеку изражава постојањем мушкога и женскога рода. Способност успостављања односа је део Божјег обличја. Односи, наравно, успостављају и одговорности, другим речима, претпостављају постојање морала и моралне одговорности. Управо овде смо добили снажан доказ да морал има своје упориште у извештају о стварању.

Читајте текстове у 1. Мојсијевој 9,6 и у Јакову 3,6. На који начин је замисао о човеку начињеном по узору на Бога уско повезана с идејом о моралној одговорности?

Људи се већ хиљадама година суочавају са питањем морала. Чак и пре него што неко прихвати правилно гледиште о томе шта сачињава морал, и сама замисао о моралу покреће мноштво питања. Зашто би људи, супротно пчелама, мравима и многим другим створењима, морали да се владају по начелима морала, односно просветљене савести, да имају способност разликовања добра и зла? Зашто би бића, начињена од безосећајне материје, морала да буду свесна правила морала? Одговор се може наћи у првим поглављима Библије, која показују да су људи морално свесна бића, створена по „Божјем обличју“.

ОД ЈЕДНЕ КРВИ

У 1. Мојсијевој 2,23 Адам је добио задатак да надене име својој жени, па ју је назвао *Хава*. Тај појам потиче од јеврејског глагола *хаја* који значи „живети“, као и јеврејска здравица *Л'хајим!*, тј. „Живели!“. Јеврејски назив за Еву (*Хава*) може се превести као „животодавна“. Евино име изражава чињеницу да је она прамајка свих људи. Ми смо сви једна породица у најдословнијем смислу те речи.

Читајте текст у Делима 17,26. Како је Павле повезао братство свих људи са стварањем? Упоредите ово са Матеј 23,9.

Ми смо сви сједињени тиме што смо потомци једне жене, Еве, и једног човека, Адама. Бог је Отац свима нама. Та чињеница је основа једнакости свих људи. Замислите како би се променили међуљудски односи када би сви људи признали ову важну истину. Ако нам икада буде био потребан доказ колико смо дубоко пали, колико нас је све грех ранио, имамо га у жалосној чињеници да људи врло често поступају једни према другима чак и горе него што поступају према животињама.

Читајте текст у Причама 14,31 и 22,2. Како нам ти текстови помажу да схватимо везу између морала и чињенице да нас је Бог све створио?

Многи чиниоци су поделили људски род: политички, национални, етнички и, наравно, економски. Економски фактор је свакако један од најутицајнијих јер оставља највише последица. Међутим, сиромаштво никада неће сјединити људе, као што их ни богатство некада неће лишити воље да се међусобно сукобљавају због својих појединачних интереса. Данас, као и увек, сиромашни и богати често гледају једни на друге с подозрењем и одбојношћу. Колико пута су све те разлике довеле до насиља, чак и рата. Узроци сиромаштва и решење за њега и данас нас оптерећују (Матеј 26,11), али је једно сигурно на основу Божје Речи: сиромашни или богати, сви заслужујемо достојанство на основу свог порекла.

Пре много година, када је дарвинизам постао модеран, неки су оправдавали искоришћавање сиромашних на основу „социјалног дарвинизма“, тј. на основу схватања по ком и у друштву јачи имају право да искоришћавају слабије као што се то дешава у свету природе. Ако може у природи, зашто не би и у економији? На који начин и то представља пример зашто је порекло тако значајно за разумевање морала? Ако смо потекли из Божје руке, онда смо равноправни; ако смо међутим производ преживљавања најјачих и најспособнијих, ко нас може спречити да се тим правом и даље користимо?

КАРАКТЕР НАШЕГ СТВОРИТЕЉА

Бог нас је створио по свом обличју, што између осталог значи да је желео да му будемо слични по карактеру. То значи да треба да будемо слични Њему онолико колико је то људима могуће. (Бити сличан Богу није исто што и желети да будеш као Бог, да се изједначиш с Богом!) Да бисмо могли да будемо слични Богу у смислу да одражавамо Његов карактер, морамо правилно разумети какав је Његов карактер.

Читајте текст у Матеју 5,44-48. Шта нам ови текстови откривају не само о Божјем карактеру, већ и о томе како да одражавамо Његов карактер у свом животу?

Читајте текст у Луки 10,29-37. Још једном, шта из ових текстова знајемо о Божјем карактеру и о томе како се он може показати у животу човека?

Прича коју је Христос испричао говори о два припадника разних етничких група које су биле непријатељски расположене једна према другој. Међутим, Христос је доказао да су ова двојица ипак били ближни један другоме. Бог је био задовољан када су премостили разлике и успоставили однос љубазности и саосећања.

Какве ли разлике између начела Божјег царства и правила сотонине владавине! Бог позива јакога да се стара о слабијему, а сотонина правила траже да јачи уклони с пута слабијега. Бог је створио свет мирољубивих односа, а сотона га је толико искварио да многи проглашавају преживљавање најспособнијих сасвим нормалним мерилем понашања. Ако је окрутни процес природног одабирања (у којем јачи покорава и уништава слабијега) заиста довео до настанка човека, зашто бисмо се ми понашали другачије? Уколико прихватимо овакво становиште, зар онда заступати своје интересе на штету слабијих, у складу са „природним одабирањем“, заправо не значи следити самог Бога и законе природе које је Он сам одредио?

На које друге начине можемо установити како наше опредељивање за једно од два схватања нашег порекла утиче на наша морална схватања?

МОРАЛ И ОДГОВОРНОСТ

У једној од ранијих поука, говорили смо о Павловој проповеди људима у Атини (Дела 17,16-31). Следимо сада ток његовог излагања, обраћајући пажњу не само на почетак, већ и на крај. Шта је тако важно у закључку до ког је дошао, посебно када се ради о питању порекла и морала?

Павлова проповед људима у Атини започиње стварањем и завршава судом. Према Павлу, Бог који је створио свет и све на њему одредио је дан када ће судити свету. Бити надарен моралном свешћу укључује и одговорност, и сваки од нас ће бити позван на одговорност за своја дела и за своје речи (Видети Проповедник 12,14 и Матеј 12,36.37).

Читајте текст у Откривењу 20,11-13 и у Матеју 25,31-40. Које су јасне речи у овим текстовима уско повезане са моралом?

Сви људи који су икада живели на Земљи наћи ће се једнога дана пред Богом на суду. Разлика између две групе у Исусовој параболи је у начину на који су њени припадници поступали према ближњима у невољи. Створитељу је важно како Његова створења поступају једни према другима, а посебно према онима који су у невољи. На Небу нема места за начело природног одабирања; оно је у супротности са карактером Бога мира.

Ако је Библија јасна у било чему, онда је заиста јасна када каже да ће правда која толико недостаје овом свету бити задовољена на Божјем суду. Штавише, целокупна идеја суда обухвата и питање морала: зашто би Бог судио и кажњавао, када не би било моралних мерила којих би се људи морали придржавати?

Размислите о стварности и извесности суда. Зашто нам је јеванђеље и обећање о спасењу тако значајно да бисмо се осећали сигурним на том суду?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Према Писму, Адам је био први човек, посебно обликован Божјом руком од праха земаљскога. Наше разумевање порекла морала заснива се на Адамовом пореклу. Библијско схватање морала неодвојиво је од библијског схватања порекла.

Признати Адама за првог човека одбацује могућност да било какве фосилне остатке прогласимо остацима Адамових предака или предака било ког другог човека. Одакле, онда, потичу ти фосили? Постоји неколико могућности.

Прво, фосили човеколиких бића могу да буду остаци људи нормалне интелигенције и облика тела који се разликовао од облика садашњег човека. Друга могућност је да фосили припадају дегенерисаним припадницима људске расе који су постали такви због свог начина живота или животне средине или било којих других узрока. Трећа могућност је да су у питању последице непосредног сотониног покушаја да изопачи стварање на нама непознат начин. Постоји и могућност да се уопште не ради о људима, небо о бићима која су била слична људима по својој грађи. Разни људи могу прихватити разна тумачења, али, пошто немамо непосредне доказе којима бисмо решили овај проблем, треба да избегавамо да будемо догматски расположени у својим закључцима. Фосили се не појављују са прикаченом плочицом на којој пише: „Живео у Кини пре 500 милиона година“ или нечим сличним. Наше разумевање историје ове планете, око чега се и научници веома разилазе, осигурава нам оквир за тумачење фосила, али ми немамо научни доказ за своје тумачење. Уостало, и научно и свако друго тумачење само је тумачење и ништа више.

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Како би изгледао свет када не би било Створитеља који му је дао морална правила? Одакле би се у том случају појавила морална правила? Многи људи који не верују у Створитеља ипак се држе строгих моралних правила. На којој би основи, независно до Бога, неко могао да развије морална мерила? Које су могућности за тако нешто? Која би ипак била највећа слабост таквог морала без Бога?
2. Како нам разумевање стварања омогућује да обликујемо мишљење о савременим проблемима као што су еутаназија, клонирање, побачај и друго?
3. Месни туристички водич кроз некадашњи нацистички концентрациони логор Дахау у близини Минхена започео је своје тумачење говорећи о Дарвиновој теорији еволуције, наводећи да је та теорија довела до Дахауа и сличних логора за истребљивање милиона људи. Која је очигледна логика таквог начина размишљања? На који начин би се могла прихватити или оборити?

СТВАРАЊЕ И ПАД У ГРЕХ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 3,1-15; Матеј 4,3-10; Колошанима 2,20-23; Јован 3,17; Откривење 14,6.7.

Текст за памћење: „И још мећем непријатељство између тебе и жене и између сјемена твојега и сјемена њезина; оно ће ти на главу стајати, а ти ћеш га у пету уједати.“ (1. Мојсијева 3,15)

Неки комичар је изводио скеч о жени по имену Џералдина. Једнога дана она се вратила кући с врло скупом новом хаљином. Муж се наљутио. Џералдина се бранила: „Ђаво ме је наговорио да купим ову хаљину! Нисам хтела да је купим, али је он толико наваљивао да нисам могла да му одолим!“

Комичар је очекивао да ће све то звучати шаљиво. Међутим, наш свет и зло које се види на њему показују да сотону никако не смемо схватати неозбиљно нити се смемо смејати његовим настојањима.

За неке људе и сам појам сотоне представља древну празновелицу коју не треба узимати за озбиљно. Међутим, Библија је јасна и одређена: иако је Сотона побеђени непријатељ (Откривење 12,12; 1. Јованова 3,8), он је овде на Земљи и одлучан је да створи што више проблема и да што више људи одвоји од њиховог Створитеља.

У току ове седмице размотрићемо сотонин први напад да бисмо могли да се поучимо из тог искуства и постигнемо победу која нам је осигурана у Христу.

ЗМИЈА ЈЕ БИЛА ЛУКАВИЈА

Читајте текст у 1. Мојсијевој 3,1. Како је описан сотона када се појавио у облику змије? Како се истинитост тог описа показала већ у истом стиху?

Лукавство змије се показало по начину на који је започела своје кушање. Није напала непосредно, већ је жену навела на разговор. Речи змије су показивале најмање два сумњива обележја. Прво, упитала је Еву да ли је Бог заиста издао одређену наредбу. У исто време, обликовала је своје питање тако да побуди сумњу у Божју великодушност. У ствари, хтела је да упита: „Да ли вам је Бог заиста ускратио било шта?“ „Зар вам није дао дозволу да једете са сваког дрвета у врту?“ Намерно изопачујући Господње речи, змија је навела Еву да се упусти у разговор. Ова стратегија је заиста била лукава.

Наравно, ништа од тога не треба да нас изненади. Исус је ђавола назвао лажљивцем и оцем лажи (Јован 8,44). У Откривењу 12,9 ђаво вара цео свет, што значи да ниједан од нас, укључујући и хришћане, није сигуран. Очигледно је да сотона данас није изгубио ништа од своје лукавости и способности варања и лагања. Он се и сада служи истом стратегијом којом је успео да превари Еву. Он поставља питања о Богу, надајући се да ће изазвати сумњу и да ће нас навести на „разговор“. Зато морамо бити будни (1. Петрова 5,8) да бисмо се одупрли његовим замкама.

Упоредите текстове у Матеју 4,3-10 са текстом у 1. Мојсијевој 3,1. Какву сличну тактику је сотона употребио и против Исуса и зашто је доживео пораз? Које поуке можемо научити од Исуса и Његовог одговора на сотонине нападе у пустињи? На који начин сотона користи исту тактику приступајући нама данас?

ЖЕНА И ЗМИЈА

Читајте текст у 1. Мојсијевој 3,2.3. Како је жена одговорила змији? Коју погрешку је начинила?

Иако је Ева тачно знала Божју заповест, што и показује њену кривицу, она изјављује нешто што иде даље од Божје заповести, бар онако како је записана у Библији. Бог је јасно pouчио Адама и Еву да не једу с тога дрвета; ништа није било речено о дирању. Пошто не знамо шта ју је навело да то каже, најбоље би било да не нагађамо. Међутим, она је била свесна да не треба да дира плодове, јер тада неће ни бити у опасности да их једе. Плод се прво мора узети да би се појео, зар не?

Колико пута се и ми данас суочавамо с истим проблемом: долази нам неко с неким учењем које се у много чему, али не у свему, слаже с Библијом. Међутим, управо то неслагање може да упропасти све. Заблуда, чак и кад се помеша с истином, ипак остаје заблуда!

Читајте текст у Матеју 15,7-9. Који укор је Исус упутио фарисејима и књижевницима зато што су своја размишљања додавали Божјој Речи? Упоредите то са текстом у Откривењу 22,18 и у Колошанима 2,20-23. Зашто је опасно да себи прописујемо додатна правила да бисмо се, по свом мишљењу, сачували од греха? (Колошанима 2,23)

Проблем са грехом није у недовољном броју правила, већ у поквареном срцу. Чак и у световном друштву често чујемо позиве да се прогласе додатни закони против злочина, иако и постојећих већ има сувише. Нама нису потребни нови закони, већ нова срца!

На које начине се можемо наћи у опасности да се упуштамо у оно што је забрањено? Мерила утемељена на библијским начелима су кључна. Питање гласи: како можемо да будемо сигурни да нас правила и мерила која примењујемо неће скренути с правог пута?

ЗАВЕДЕНИ „ДОКАЗИМА“

Читајте текст у 1. Мојсијевој 3,4-6. Шта је Адама и Еву навело да падну у грех? Шта можемо да научимо из њиховог искуства да бисмо били оспособљени да се успешно суочимо са свим искушењима?

Сотона је успео да наведе Еву на разговор и да у њој разбуди сумњу у оно што је Бог рекао и зашто је то рекао. Затим јој говори да им Бог није рекао сву истину и објашњава Божје побуде да им забрани да једу плода са дрвета познања добра и зла. Према сотониним објашњењу, Бог је људима ускратио нешто добро да би их спречио да развију све своје способности. Чинећи тако, сотона се надовезује на своје претходно питање о томе да ли им је Бог било шта забранио.

Три врсте доказа увериле су Еву да ће јој једење плода са забрањеног дрвета бити корисно. Прво, она види да је плод добар за јело. Можда је посматрала сотону како га једе. Можда је он сам чак и напоменуо како је укус плода врло привлачан. Занимљиво је да Ева, иако им је Бог забранио да једу плода, закључује да је добар за јело. Разговарајте о сукобу између наших чула и јасне наредбе: „Тако рече Господ!“

Друга врста доказа који су убедили Еву да узме и да једе плод била је чињеница да је плод веома лепо изгледао. Нема сумње да су сви плодови у врту били лепа за гледање, али, из неког разлога, Еву је посебно привукао управо плод који јој је сотона нудио.

Претпоставка да плод има моћ да повећа интелигенцију и знање човека који га једе трећи је разлог зашто је Ева пожелела да га једе. Змија ју је уверавала да ће једење плода повећати њено знање и учинити је сличном Богу. Наравно, иронија је била у томе што је Ева већ била слична Богу (1. Мојсијева 1,27).

Нама је речено да се Ева преварила, али да Адам није подлегао превари (1. Тимотију 2,14). Ако Адам није био преварен, зашто је пристао да једе? Адам је свесно постао непослушан Богу, одлучивши да следи Еву уместо Бога. Колико пута се слично понашање понавља и данас? Колико лако падамо у искушење на основу онога што нам други говоре или што чине, без обзира колико се њихове речи и дела противе Божјој Речи. Адам је послушао Еву уместо Бога, а исход тога је кошмарна људска историја (Видети Римљанима 5,12-21).

У трећем поглављу 1. Мојсијеве, после пада у грех, Господ се обраћа људима самим питањима: „Где си? ... Ко ти је рекао да си неодевен? ... Да ли си јео с дрвета за које сам ти рекао да то не чиниш? ... Шта си то учинио?“ (1. Мојсијева 3,9.11.13)

БЛАГОДАТ И СУЂЕЊЕ У ЕДЕМУ: ПРВИ ДЕО

Божја прва изјава у трећем поглављу – Његово прво констатоване чињеница – у ствари су одговори на питања која је сам поставио. Међутим, када се обратио сотони, шта је Бог рекао и шта су значиле те речи? (Видети 1. Мојсијева 3,14.15)

Размислите о последицама свега што се овде догодило. Божја прва објава грешном свету заправо је осуда сотоне, а не човека. Заиста, чак и у тој осуди сотоне, Бог људском роду даје наду и еванђеоско обећање (1. Мојсијева 3,15). Док проглашава сотонину пропаст, објављује и наду људском роду. Упркос њиховом греху, Господ одмах даје Адаму и Еви обећање о откупљењу.

Запазите осим тога да тек пошто је обећање благодати и спасења изречено у 15. стиху – познато под називом „прво еванђеоско обећање“ – Господ изриче и осуду Адама и Еве: „А жени рече: теби ћу много муке задати када затрудниш, с мукама ћеш дјецу рађати, и воља ће твоја стајати под влашћу мужа твојега, и он ће ти бити господар!“ „Па онда рече Адаму: што си послушао жену и окусио с дрвета којег сам ти забранио рекавши да не једеш с њега, земља да је проклета с тебе, с муком ћеш се од ње хранити до својега вијека!“

Немојте пропустити основну поруку: обећање о спасењу долази прво, а тек затим следи суд. Тако се суд јавља са јеванђељем у позадини; у противном суд не би значео ништа друго него осуду, али је Писмо јасно: „Јер Бог не посла сина својега на свијет да суди свијету, него да се свијет спасе кроза њ.“ (Јован 3,17)

Зашто је тако важно да увек имамо на уму чињеницу да је Божја намера да спасе свет, а не да га осуди? Како нам грех замагљује ову кључну истину? Другим речима, како грех успева да нас одврати од Бога?

БЛАГОДАТ И СУД У ЕДЕМУ: ДРУГИ ДЕО

У првом и другом поглављу 1. Мојсијевог Бог изјављује и заповеда: „Нека буду видјела на своду небеском.... Нека земља пусти из себе душе живе ... Није добро да је човек сам!“ Све те изјаве представљају део стварања и повезане су са постављањем човека у средиште дела стварања. Као што смо јуче видели, следећа изјава забележена у Библији појављује се у 1. Мојсијевој 3,14.15 и у њој Господ људима пружа јеванђеље.

Тако се у Библији прве Божје изјаве баве стварањем, а онда откупљењем, док се откупљење јавља у контексту суда. Тако је и морало да буде. Уосталом, шта је сврха јеванђеља, које је радосна вест, ако нема суда ни осуде од које треба да људи буду поштеђени? Само јеванђеље носи у себи и идеју осуде, осуде с којом нећемо морати да се суочимо. То је радосна вест!

Иако смо прекршили Божји закон и иако ће Бог судити прекршитељима, у Исусу Христу ми смо поштеђени осуде коју би нам то суђење неизоставно донело.

Стварање, јеванђеље и суд појављују се не само на првим страницама Библије, већ и на последњима. Читајте текст у Откривењу 14,6.7. На који начин су ови текстови повезани са прва три поглавља 1. Мојсијевог? Другим речима, које паралелне идеје се налазе у свим тим стиховима?

У Откривењу 14,6.7 налазимо изјаву Бога Створитеља, кључну тему почетних поглавља 1. Мојсијевог. У Откривењу 14, међутим, вечно јеванђеље долази прво, а после њега се наговештава суд, као и у трећем поглављу 1. Мојсијевог. Суд је ту, али не пре јеванђеља. Према томе, објављивање истине за садашње време треба да буде благодат, радосна вест да, иако заслужујемо осуду, можемо добити помиловање, очишћење и оправдање преко Исуса. Без јеванђеља, наша будућност би била иста као будућност велике змије и њеног потомства, а не као будућност жене и њеног потомства. Задивљује да се ова велика вест појавила још у Едему, да представља саставни део прве Господње изјаве упућене грешном свету!

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Бог је нашим прародитељима дао храну коју је одредио људском роду. Било је противно Његовом плану да се одузме живот било ком створењу. У Едему није смело да буде смрти (...)“ (Елен Вајт, *Counsels for the Church*, стр. 228)

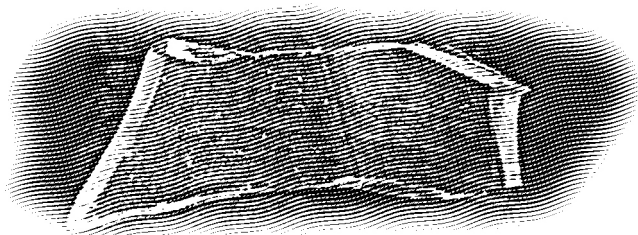
„Сотона представља Божји закон љубави као закон себичности. Он објављује да је нама немогуће да послушамо његова правила. Он окривљује Творца за пад наших прародитеља и за све патње које су настале, наводећи људе да Бога сматрају зачетником греха, патњи и смрти. Требало је да Исус разоткрије ову превару.“ (*Чежња векова*, стр. 24)

„Међутим, човек није био препуштен последицама зла које је изабрао. У пресуди изговореној над сотоном налазио се и наговештај откупљења ... Ова осуда, изговорена у присутности наших прародитеља, била је за њих обећање. Пре него што су слушали о трњу и корову, о мучном раду и о жалости која ће им пасти у део, или о праху у који ће се вратити, чули су речи које су им сигурно улиле наду. Све што је било изгубљено попуштањем сотони могло се поново стећи у Христу.“ (*Васијићанье*, стр. 27)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Разговарајте у разреду о одговорима на завршно питање у делу поуке за понедељак. Коју врсту правила можемо себи постављати и тако се претворити управо у оне вернике које је Исус осудио? У исто време, како можемо дати обећање које ће нам помоћи да следимо начела истине онако како су откривена у Библији?
2. Ева се ослонила на своја осећања уместо да слуша јасну Божју заповест. Зашто се и нама тако лако дешава да учинимо то исто?
3. Размотрите очигледну разлику између извештаја о стварању и разних еволуционистичких идеја које описују зло у природи као део Божјег првобитног стваралачког процеса. Зашто је немогуће ускладити тако међусобно супротне погледе о нашем пореклу а не поткопати јасне изјаве Библије? Зашто је правилно схватање стварања важно да бисмо стекли правилно разумевање пада у грех?
4. Неке културе сматрају да је цела замисао о постојању сотоне само празноверица, док су друге, насупрот томе, потпуно обузете силом зла и злих духова. Како је у вашој култури? Како да пронађете праву равнотежу размишљајући о стварности натприродних сила и борбе између добра и зла?

„КАО КРОЗ СТАКЛО У ЗАГОНЕЦИ“

Текстови за проучавање у току седмице: Јов 12,10; 1. Коринћанима 6,19,20; 1. Мојсијева 3,17; Јован 12,31; 1. Коринћанима 1,18-21.

Текст за памћење: „Јер је премудрост овога свијета лудост пред Богом, јер је писано: хвата премудре у њихову лукавству.“ (1. Коринћанима 3,19)

Теолог Вилијем Пејли написао је 1802. године књигу под насловом *Природна теологија (Natural Theology)*, у којој говори да човек може да проучава природу да би увећао своје познавање Божјег карактера. Опширно је писао о томе како особине животиња приказују старање и вештину Створитеља. Можда је Пејли сувише наглашавао неке особине, зато што је пропустио да препозна утицај греха у природи, али његов главни аргумент нико никада није побио – упркос многобројним и гласним тврдњама да није у праву.

Чарлс Дарвин, наспрот томе, изнео је идеју да Бог који би планирао сваку појаву у природи не може да буде добар. Да би то доказао, говорио је о инсектима паразитима који се хране живим телима гусеница и о суровом начину на који се мачка игра с мишем. За њега су ти примери били доказ против постојања Бога Створитеља пуног љубави.

Иако је Пејли био много ближе истини од Дарвина, поука за ову седмицу истражује шта нам, према Библији, природа открива или не открива о Богу.

ЗЕМЉА ПРИПАДА ГОСПОДУ

Неки научник је једном оспорио да је Бог потребан; тврдио је да и он може да створи човечанство исто тако успешно као и Бог.

Бог му је рекао: „У реду, хајде онда!“ Научник је почео да прикупља земљу, али га је Бог прекинуо: „Направи сам себи земљу!“

Иако је ово само прича, њена порука је јасна; Бог је једини могао да ствара ни из чега. Бог је начинио сву материју у свемиру, укључујући и наш свет, све што имамо, па и нас саме. Он је законити власник свега што постоји.

Шта је основна порука следећих текстова? Или, што је још важније, шта нам та порука говори о начину на који треба да се односимо према свету, једни према другима и према Богу? Псалам 24,1.2; О Јову 41,11; Псалам 50,10; Исаија 43,1.2; 1. Коринћанима 6,19.20.

Једна омиљена хришћанска песма почиње речима: „Ово је свет мог Оца!“ Ово је заиста свет нашега Оца, јер га је Он створио. Нико нема веће право на власништво од оног који га је створио. Бог је створио свет и зато му припада цео свемир, небеса и Земља, и свега што је на њима.

Не само да свет припада Богу, већ Он полаже право и на свако створење на Земљи. Ниједно друго биће за које знамо нема моћи да створи живот. Бог је једини Створитељ, и као такав и једини власник сваког створења. Ми смо сви потпуно зависни од Бога за своје постојање. Ми не можемо да дамо Богу ништа осим своје оданости; све остало на Земљи је већ Његово.

Осим тога, ми припадамо Богу не само стварањем, већ, што је чак и важније, откупљењем. Иако представља прекрасан Божји дар, људски живот је унесрећен грехом и завршава се смрћу, а таква будућност одузима животу свако значење и сврху. Живот какав сада живимо далеко је од савршенства. Наша једина нада је у прекрасном обећању о откупљењу, једином начину да се све поново доведе у ред. Према томе, ми смо Христови стварањем и откупљењем.

СВЕТ КОЈИ ЈЕ ПАО У ГРЕХ

Једно је сигурно: свет у коме ми сада живимо веома се разликује од света какав је изашао из Господње руке на крају седмице стварања. Свакако, снажни докази лепоте и планирања постоје готово свуда; међутим, ми смо бића рањена грехом, која се труде да преживе у свету унесређеном грехом. Чак и пре Потопа, свет је већ био пун негативних последица греха. „У Нојеве дане, двоструко проклетство је почивало на Земљи као последица Адамовог преступа и убиства које је починио Кајин.“ (Елен Вајт, *Цонфликти анд Цоураје*, стр. 32)

**Како је свет био „проклет“ и какве су биле последице тог проклетства?
1. Мојсијева 3,17; 4,11.12; 5,29.**

Проклетство земље због Адама сигурно да је обухватало биљни свет, зато што се његове последице виде у растењу и множењу трња и чкаља. Последица је била да су сва дела стварања била погођена проклетством због греха. Дух пророштва у горњем наводу каже врло јасно да проклетство над Кајином није било ограничено само на њега, већ да је почивало на целом свету.

На несрећу, проклетство због греха се ту није завршило, јер се свет суочио и с другим проклетством, које га је веома уназадило. То је, наравно, био општи Потоп. „И Господ омириса мирис угодни и рече у срцу својему: нећу више клети земље с људи, што је мисао срца човјечјега зла од малена; нити ћу више убијати свега што живи, као што учиних.“ (1. Мојсијева 8,21)

Потоп је уништио систем наводњавања који је Бог установио приликом стварања, односећи плодну земљу с једнога краја света и остављајући је на другоме. Чак и сада, киша наставља да испира тло, лишавајући га плодности и умањујући жетву коју доноси. Бог је милостиво обећао да више неће проклињати земљу, али је тло које смо наследили далеко од плодне, продуктивне земље коју је Бог првобитно створио.

Читајте текст у Римљанима 8,19-22. Иако су ово мучни текстови, како се односе према ономе о чему смо данас проучавали? Што је још важније, коју наду можемо наћи у њима?

„И Господ рече сотони: откуда идеш? А сотона одговори Господу и рече: проходих земљу и обилазих.“ (О Јову 1,7)

„Будите тријезни пазите, јер супарник ваш ђаво, као лав ричући ходи и тражи кога да прождере.“ (1. Петрова 5,8)

Као што смо већ видели, ми припадамо Богу, и стварањем и откупљењем. Међутим, не смемо да заборавимо стварност постојања сотоне, стварност велике борбе између добра и зла, и стварност сотониних покушаја да избори власт над свиме што је спремно да му се покори. Иако је, после крста, његов пораз постао сигуран, он се неће предати тихо и мирно. Његов гнев и разорна сила, иако ограничени Божјим деловањем у мери коју ми не можемо да схватимо, не сме се потценити. Ми не смемо заборавити, осим тога, иако нам прилике понекад могу изгледати мрачне и непријатне, да се права борба води само између две силе: Христове и сотонине. Нема средњега пута. И као што знамо, велики део овога света сврстао се под погрешну заставу. Зар је онда чудно што је свет тако уништен и разорен?

Читајте текст у Јовану 12,31; 14,30; 16,11; Ефесцима 2,2; 6,12. Коју важну истину о стварном постојању и моћи Злога изражавају ови стихови?

У Књизи о Јову донекле је уклоњена завеса која сакрива стварност великог сукоба између добра и зла, тако да можемо да видимо да сотона заиста има способност да чини велика зла у свету природе. Шта год да значи назив „кнез овога света“, јасно је да у тој улози сотона и сада има снажан и разоран утицај на Земљи. Ова истина нам даје још више разлога да схватимо да је свет природе у великој мери оштећен и да морамо бити веома пажљиви када из њега извлачимо поуке о Богу. Коначно, погледајте како је погрешно Дарвин представио стање у свету!

На који начин би могао да јасно сагледаш разорни утицај сотоне у свом властитом животу? Зашто су крст и обећања повезана с њиме твоја једина нада?

„МУДРОСТ“ ОВОГА СВЕТА

Ми људи смо прикупили невероватну количину знања и информација, а посебно у току последњих стотину година. Знање и информације, међутим, не морају истовремено бити и „мудрост“. Ми смо такође стекли и много боље разумевање света природе од онога које су наши преци икада имали. “Веће разумевање“ не мора да буде исто што и „мудрост“.

Читајте текст у 1. Коринћанима 1,18-21; 3, 18-21. Како се моћне истине изражене овим речима виде у наше време, скоро две хиљаде година откако су записане?

Толико тога у људском уму оспорава Божју Реч. Било да се ради о Христовом васкрсењу, о самом стварању света или било ком чуду, људска „мудрост“, чак и онда када је поткрепљена „научним чињеницама“, мора се назвати „лудошћу“ када се успротиви Господњој Речи.

Осим тога, као што је већ било речено, велики део данашње науке, посебно у погледу настанка света и човека, креће из чисто натуралистичке перспективе, иако је мноштво врхунских научника у прошлости, као што су Њутн, Кеплер, Галилеј и многи други, веровало у Бога и на свој рад гледало као на припомоћ да се објасне Божја дела стварања. (Тако је Кеплер казао: „О, Боже, ја мислим Твоје мисли пратећи Тебе...“) Један део научне заједнице данас исмева таква схватања ових великана.

Има и таквих који покушавају да нађу природна објашњења за чудесне извештаје из Библије, тврдећи да су их људи прошлих векова проглашавали за чуда само зато што нису довољно познавали природне законе. Постоје, на пример, многе натуралистичке теорије које покушавају да објасне раздвајање Црвеног мора. Пре неколико година, неки научник је спекулисао да је Мојсије био под утицајем дрога, и да је само замислио да му је Бог дао Десет заповести на каменим плочама!

Ма колико такве теорије могле звучати бесмислено, када једном одбаците идеју о Богу и о натприродном, морате изнаћи неко друго објашњење за све оно што је описано у Библији, па зато Павле тако јасно и пророчански најављује „лудости“ којима ће се неки бавити у име науке.

Осми псалам један је од најомиљенијих у Библији. За Давида, човека који је дубоко веровао у Бога, дела стварања говоре о Господњем величанству и љубави. Које посебне поуке Давид извлачи из стварања, по речима које је записао у осмом псалму? Узимајући у обзир шта ми данас знамо о стварању – о Месецу, звездама и тако даље – у упоређењу с оним што су људи знали у Давидово доба, зашто нам његове речи изгледају још значајније?

Тек у последњих стотину година почели смо да схватамо пространство космоса и нашу безначајност у поређењу с њиме. Немогуће је замислити да неко попут Давида може да појми стварну величину „небеса“ уколико није добио откривење о томе од Бога. Ако је он био пун страхопоштовања у она давна времена, колико бисмо то ми морали бити данас, знајући да нас, упркос бескрајности свемира, Бог воли љубављу коју не можемо ни да замислимо?

Читајте Псалам 19,1-4. Шта је Давид видео на небу?

Многи су гледали у ноћно небо препознајући величину Божју и знатност људског рода и хвалили Бога због Његовог старања о нама. Други су се усредсређивали на присуство зла у природи и оптуживали Бога за проблеме који су уистину последица њихових одлука или сотониних делатности.

За верника, дела стварања заиста говоре о Божјем старању, чак и усред зла које је унео сотона. Ипак, колико год да је снажно сведочанство створеног света, откривење је непотпуно, посебно због последица пада у грех и проклетства које је он донео.

Читајте текст у Јовану 14,9 и размишљајте о Исусу Христу на крсту. Зашто крст увек мора да буде највеће откривење Божје природе и карактера?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Била сам упозорена (1890. године) да ћемо од сада на даље бити изложени сталном сукобу. Такозвана наука и религија биће супротстављене једна другој зато што ограничени човек не схвата Божју силу и величину. Показане су ми следеће речи Светога писма: 'Између вас самих устаће људи који ће говорити изврнуту науку да привуку ученике за собом!' (Елен Вајт, *Medical Ministry*, стр. 98)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Размислите о „троструком проклетству“ (Елен Вајт, *Spiritual Gifts*, 3. књига, стр. 88) које ће владати на овој Земљи (проклетство због Адамовог пада, због Кајиновог греха и због Потопа). Кумулативно деловање ових проклетстава, које се погоршавало у току многих хиљада година, значи да се нас садашњи свет веома разликује од онога који је Бог створио у почетку. Зашто, према томе, морамо бити врло пажљиви када на основу стања у данашњем свету извлачимо закључке о томе како је све изгледало у почетку?
2. Размислите о послу који обавља наука, посебно у области настанка света. На природи нема етикета које би нам говориле шта то видимо или имамо у рукама. Наука је потпуно људско прегалаштво, а људски ум је ограничен у свом разматрању и склон да се одупире божанском ауторитету. Осим тога, сотонин утицај се веома снажно осећа у природи, тако да много од онога што видимо не може да се усклади с откривењем Бога у Библији. Зашто је тако важно да укажемо веће поверење Писму него науци, посебно кад разматрамо јединствене догађаје приликом стварања нашега света?
3. Ми нисмо увек у стању да разумемо зашто постоји напетост између Библије и науке, али је Бог много мудрији од нас и ми зато морамо да признамо да у делима стварања има много више тајни него што ће наука икада бити у стању да открије. Зашто бисмо онда били изненађени да постоји нека врста сукоба између библијских записа о натприродним догађајима и материјалистичког приступа данашње науке?
4. Размотрите речи Елен Вајт који смо прочитали пре неколико тренутака. На које начине се њене речи испуњавају чак и у крилу наше Цркве? Како да се боримо против таквих опасних изазова нашој мисији и нашој вести – али тако да никада не одустанемо од наше подршке библијској науци о стварању – да би наша Црква остала сигурно прибежиште свима онима који се боре с тим тешким проблемима?
5. Читајте текст у Римљанима 11,33-36 и у Јову 40,1.2.7.8. Колико се можемо ослонити на људску мудрост када покушавамо да разумемо Божје путеве? Како да се суочавамо с тешкоћама с којима се срећемо када покушавамо да нађемо равнотежу између науке и Библије?

ИСУС ХРИСТОС ХРАНИ И ОДРЖАВА СВЕТ

Текстови које ћемо проучавати у току седмице: Јеврејима 1,3; Колошанима 1,16.17; Јов 42; Матеј 5,45; 6,25-34; 10,28.

Текст за памћење: „А Бог мој да испуни сваку потребу вашу по богатству својему у слави, у Христу Исусу.“ (Филипљанима 4,19)

Бог одржава своје дело стварања на тако редован начин да се свемиру понекад упоређује са машином коју је Бог пустио у погон.

Међутим, уместо са машином, много је боље упоређење са музичким инструментом на ком Бог изводи прекрасну мелодију. То значи да је непрестано заокупљен одржавањем свега што је створио.

Ништа у свемиру не постоји независно од Господа. Он је створио све што је створено. „Све је кроз њу постало и без ње ништа није постало што је постало.“ (Јован 1,3) И не само то, већ је Бог Онај који све одржава. Управо зато запрепашћује да је Онај који је све створио и све одржава Онај исти који је био распет за нас.

„Апостол Павле, пишући под утицајем Светога Духа, изјављује о Христу да 'кроз њега би саздано све ... све се кроза њ и за њ сазда. И он је прије свега и све је у њему.' (Колошанима 1,16.17) Рука која одржава светове у простору, рука која држи у срећеном поретку и у неуморној активности све по целом Божјем свемиру, то је рука која је за нас била прикована на крст.“ (Васиљijanе, стр. 132 ориг.)

Читајте текст у Јеврејима 1,3 и у Колошанима 1,16.17. Коју улогу Христос има у постојању и одржавању свемира?

Закључак је да Христос наставља да својом снагом одржава свемир у постојању. Свемир није независан; његово постојање зависи од непрестаног улагања Божје воље. Тиме се одбацује деизам, филозофија која тврди да је Бог створио свет тако да може сам да се одржава и да га је онда препустио да се даље развија сам од себе, не посвећујући му више никакву пажњу. Библија одбацује такве лажне теорије.

Осим тога, Бог није део створеног света, који непрестано изграђује, као што учи лажна теорија пантеизма (Бог и свемир су једно те исто) или панентеизма (Бог прожима свемир као да је свемир Његово тело). Бог не зависи од свемира ни на који начин. Он је одвојен од свемира. Он постоји и наставља да постоји, независно од свега што је створио. Свемир зависи од Бога, а не Бог од свемира.

Читајте текст у 1. Коринћанима 8,6 и у Делима 17,28. Како је Павле описао наш однос према Исусу?

Ми зависимо од Божје силе која све одржава, из тренутка у тренутак, из дана у дан. Захваљујући Његовој љубави, ми настављамо да постојимо, делујемо и да успостављамо међусобне односе. То се посебно односи на оне који су се предали Богу и који су, као апостол Павле, „у Христу“ (2. Коринћанима 5,17; Ефесцима 2,10; запазите да ови текстови упућују на стварање!) Исто је тако истина да су и они који одбацују спасење ипак зависни од Божје силе одржавања. Данило је то веома јасно казао када се обраћао цару Валтазару: „А не слави Бога у чијој је руци душа твоја и сви путеви твоји!“ (Данило 5,23)

Имајући све то на уму, како схватамо реалност слободне воље и слободног избора? Зашто су ти елементи нашег постојања тако важни у свему што верујемо?

ВЕЛИКОДУШНО БОЖЈЕ СТАРАЊЕ

Текст у 1. Мојсијевој 1,29.30 показује да се Бог, када је створио жива створења, постарао за њихову храну. Биљке, воћке и семенке представљале су храну намењену и човеку и животињама. Ништа нам није речено о месоједима или отимању око хране. Великодушни Старатељ створио је обиље хране за свакога и није било никакве потребе за насиљем и отимањем.

Какве ли разлике када се то стање упореди с општеприхваћеним моделом који нуди теорија еволуције! По њој се људски живот, заправо свачији живот, одржава само насилним процесом истребљивања слабијих и преживљавања најспособнијих. Прва поглавља 1. Мојсијеве ништа не говоре о неком таквом стању у природи. Сасвим супротно томе, она описују свет који је од самог почетка личио на рај. Управо зато Библија каже, када је Господ довршио стварање наше планете: „Тада погледа Бог све што је створио и гле, добро бјеше веома. И би вече и би јутро, дан шести.“ (1. Мојсијева 1,31)

Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,8.9. Шта ове речи говоре о Божјем посебном старању да задовољи све потребе Адама и Еве?

Већ смо приметили да се Бог постарао за храну свих својих створења, укључујући и људе. Сада видимо да Бог иде и корак даље. Не само да се постарао за храну у изобиљу по целој Земљи, већ је припремио посебан врт за Адама и Еву, са дрвећем које је било лепо за гледање и укусно за јело (1. Мојсијева 2,9). Својом лепотом и обиљем укусне хране, врт је сведочио о Божјој неизмерној љубави и благодати. Био је то дар благодати зато што Адам и Ева нису учинили баш ништа да га заслужи. Он им је био дарован и обилно снабдевен.

Као што је раније било речено, ми смо данас веома далеко од првобитног стварања. Наш свет је значајно искварен. Ништа на свету није било поштеђено од тог разарања. Ипак, усред свег тог разарања, по свету могу се видети докази Божје љубави и Његовог старања.

„Природа је моћна сила, али Бог природе располаже неограниченом силом. Његова дела тумаче Његов карактер. Они који га оцењују на темељу Његових дела, а не на основу претпоставки великих људи, видеће Његову присутност у свему.“ (Елен Вајт, *The Signs of the Times*, 13. март 1884.)
Погледајте природу: на који начин видимо „Његову присутност у свему“?

Једно од великих питања које себи постављају сви који верују у Бога љубави јесте питање зла; не само зла у људима, већ зла које се догађа у природи. Како то да се у самој природи догађају тако велика зла – поплаве, суше, земљотреси, урагани и слично, које наносе толико бола и патњи не само људима, већ и животињама?

Како да разумемо све то? Уосталом, ако је све у Божјој власти, како се могу догађати таква зла?

Једна од најстаријих књига у Библији је Књига о Јову, у којој се постављају управо ова питања и даје одговор на њих.

Читајте текст у 42. поглављу Књиге о Јову. Које одговоре налазимо у том поглављу? Која питања остају без одговора?

Свако ко је икада читао Књигу о Јову завршио је читање с више питања него одговора. Књига заиста открива многе важне истине о великој борби између добра и зла (Видети и Откривење 12,12), које нам помажу да створимо контекст у ком ћемо бар донекле разумети одакле зло. Сценарио велике борбе, међутим, не објашњава сваку појаву зла. У ствари, објаснити зло значило би, у извесном смислу, наћи оправдање за његово постојање, а ми то не желимо нити можемо. Велика борба може да открије велика питања која се крију иза појаве зла, али нама је тешко да себи објаснимо зашто се догодило ово или оно.

Јов није разумео, а ни ми не разумемо зашто морамо да се суочавамо са катастрофама. Иако је сам Бог проговорио Јову, није му пружио одговор на његова питања, нити му је објаснио зашто је морао да доживи сва зла која су га стигла. Он је једноставно подсетио Јова да постоје збивања која надилазе нашу моћ схватања и да зато треба да се ослонимо на Бога, као што је то Јов и учинио. Наша искуства су често слична; не добијамо одговоре на своја питања. Међутим, Књига о Јову нам даје важан увид у природу зла, и показује да Богу нису непознате наше борбе.

Вратите се на уводни део поуке од суботе и прочитајте навод Елен Вајт. Како нам те речи помажу да се боље суочимо са питањем зла, знајући да је и сам Бог веома страдао од њега?

УПРАВЉАЊЕ НЕСАВРШЕНИМ ДЕЛИМА СТВАРАЊА

Читајте текст у Матеју 5,45 и у Псалму 65,9.10. Како Бог делује међу делима стварања да би одржао бића која је створио? Шта Вам то говори о Божјој заинтересованости за створени свет?

Нама је позната светлост Сунца, знамо и за кишу, јер нам је наука дала своја објашњења процеса које укључује свака од тих појава. Међутим, све су те појаве много сложеније него што наука може да нам објасни. Невидљиви Бог се активно стара за све потребе својих створења. Ми не морамо да разумемо Његове путеве, али знамо да је све у Његовој власти. Као што вешт музичар може да на свом инструменту свира тако дивно да сву пажњу усмери на музику уместо на музичара, тако и Бог влада делима стварања тако да ми често видимо само ред и величанство свега што је створено. У исто време, можда не схватамо да је Бог иза свега тога, усмеравајући догађаје у складу са својом вољом и одређујући да све на крају буде на добро оних који га воле (Римљанима 8,28).

Које сличне појаве су описане у следећим текстовима? 1. Мојсијева 8,1; 2. Мојсијева 10,13; 4. Мојсијева 11,31.

Ветар је позната појава и ми углавном знамо шта је изазива. Међутим, у овим текстовима ветар се појављује у посебним околностима. Такве ветрове бисмо могли назвати „ветровима провиђења“. Они се појављују у посебно време и на посебном месту, обављајући посебне задатке. Иако изгледају природно, невидљиви Покретач остварује своје намере служећи се оваквим појавама у свету који је створио.

У 2. Царевима 20,9-11, видимо једно од најнеобичнијих чуда у целој Библији. Однос између Сунца, Земље и дужине дана наизглед је нешто најстабилније и најпредвидљивије у људском искуству. Замислите реакцију данашњег научног света када би се нешто такво догодило у наше време! Ипак, морамо да се упитамо: „Има ли ишта тешко Господу?“ (1. Мојсијева 18,14) Шта нам то чудо и друга слична чуда треба да кажу о делима стварања и Божјем деловању у делима стварања? Управо зато је тако значајно да стекнемо знање о Богу и да сами упознамо стварност Његове љубави. Тако ћемо научити да се ослонимо на Њега иако нисмо у стању да разумемо Његово деловање.

БОЖЈЕ СТАРАЊЕ О НЕСАВРШЕНИМ ДЕЛИМА СТВАРАЊА

„Погледајте на птице небеске како не сију, нити жању, ни сабирају у житнице; па отац ваш небески храни их. Нијесте ли ви много прежежнији од њих?“ (Матеј 6,26)

Чак и пошто су Адам и Ева згрешили и више нису могли ни да уђу у Едемски врт, Бог се старао о њиховим непосредним животним потребама (1. Мојсијева 3,21). Грех је донео и нову потребу, потребу за одећом. Адам и Ева су покушали да се постарају за своју одећу, али лишће смокве није представљало задовољајуће решење. Било је потребно нешто боље и Бог се постарао за то у облику коже. Важно је да се Бог постарао за њихову потребу иако су пали у грех. То је још један пример Божје благодати која се стара о нама не гледајући на нашу недостојност.

Читајте текст у Матеју 6,25-34. Коју значајну поруку нам је Христос упутио тим речима? Како да их разумемо суочени с невољама и трагедијама, које представљају тако велики део нашег животног искуства?

Ово су веома важне речи, којих треба да се држимо целим срцем, душом и умом, а посебно у време великих страдања, губитака и потреба. Исус је умро за нас, а не за љиљане у пољу или за птице у ваздуху. Ми можемо да будемо сигурни у Његову љубав према нама без обзира на околности у којима се налазимо. Ипак, као што сви знамо, околности понекад могу да буду страшне. Ми видимо глади, суше, поплаве, епидемије и смрт свуда око себе, а хришћани нису имуни на те трегедије.

Бог свом народу није обећао живот у обиљу, без бола, али нам је обећао да ће се постарати за наше потребе и да ће нас ојачати тако да се можемо суочити са сваким изазовом. Ми једноставно не смемо да заборавимо стварност велике борбе и да живимо у грешном свету.

Читајте текст у Матеју 10,28. Како би овај стих, када се чита заједно са стихом за данас, могао да нам помогне да се боље носимо са честим животним тешкоћама?

„Научници ипак сматрају да могу да схвате Божју мудрост, оно што је Он учинио или може да учини. Преовлађује идеја да је Бог ограничен законима које је сам прогласио. Људи или одричу или занемарују Његово постојање или покушавају да објасне све, чак и деловање Његовог Духа на људско срце; зато више не поштују Његово име и не плаше се Његове моћи. Они не верују у натприродно, не разумевајући Божје законе или Његову бескрајну моћ да преко њих спроводи своју вољу. Онако како се обично употребљава, израз 'природни закони' обухвата само оно што је човек био у стању да открије на подручју закона који управљају физичким светом; али, како је ограничено то знање и како је бескрајно подручје на којему Створитељ може да делује у складу са својим законима, остајући потпуно недокучив за ум смртника!“ (Елен Вајт, *Паиријарси и њороци*, стр. 114)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Прочитајте пажљиво горњи навод из списка Духа пророштва. Шта се ту каже? На који начин видимо да се многи научници данас понашају управо тако као што је Елен Вајт надахнуто предвидела?
2. Савремена наука много боље објашњава кроз природне појаве зашто се нешто догађа или не. Проблем није у природним појавама или законима, већ у схватању по ком су ти закони и средства све што постоји, и не постоји ништа друго, а свакако не натприродне силе иза њих. Шта је погрешно у тој претпоставци (упитајте се одакле сви ти закони), и у чему је такво схватање противно основним учењима Библије?
3. Зашто нам слика створеног света као музичког инструмента даје много јаснију слику о Богу и Његовом односу према делима стварања него слика свемира као машине стављене у погон?
4. Где још у Библији можемо пронаћи примере да је Бог покренуо посебне догађаје које не можемо једноставно назвати „природним силама“? Видети, на пример, текст у 1. Царевима 19,11.12.

БРАК – ДАР ИЗ ЕДЕМА

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 2,18-25; Марко 10,7-9; Ефесцима 5,22-25; Матеј 5,27-30; 2. Коринћанима 3,18.

Текст за памћење: „И рече Господ Бог: није добро да је човек сам, да му начиним друга према њему.“ (1. Мојсијева 2,18)

Размислите о благословима које пружају срећан брак и љубав у породици. Како су срећни они који су доживели такво искуство! На несрећу, многим људима брак је донео искуство бола и гнева, уместо радости и мира. Међутим, брак није био тако замишљен нити треба да буде такав. Жалосно стање многих бракова је снажан доказ изопачености коју је грех донео људском роду.

„Бог је обавио прво венчање. Зачетник ове установе је Створитељ свемира. ’Женидбу да држе сви у части!’ (Јеврејима 13,4) Био је то један од првих Божјих дарова човеку и једна од две установе које је Адам, после пада у грех, понео из Раја. Када се у овом односу божанска начела признају и поштују, брак постаје благослов; он чува непорочност и срећу људског рода; он задовољава човекове друштвене потребе, он уздиже човекову физичку, интелектуалну и моралну природу.“ (ПП 46)

Каквог ли прекрасног идеала! Поука за ову седмицу разматра нека начела на којима се заснива ова установа.

Из првобитног бездана Бог је створио наш свет натприродном силом своје Речи. У целом извештају о стварању, све је било „добро“ све док целокупно дело није било довршено; у том тренутку је све што је Господ створио било проглашено „веома добрим“! (1. Мојсијева 1,31)

Усред свега тога, међутим, за једно је речено *ло тов*, тј. „није добро“. Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,18. Шта то није било добро и зашто? На које закључке вас наводи овај текст?

Сам Бог је оценио све аспекте стварања као „добре“, све до времена када је створио Адама. У том тренутку, Адам је био једино људско биће. Иако је био начињен по Божјем обличју, у својој усамљености није могао да то обличје одражава потпуно, као однос међу лицима Тројства. Тројство се, наравно, састоји од Оца, Сина и Светога Духа. Према томе, Адаму је био неопходан неко сличан њему с ким ће моћи да успостави однос међусобне љубави и сарадње, одражавајући тако однос љубави који влада у Тројству.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,19-21. После ког свог дела је Бог успавао Адама и потом од његовог тела створио жену? На који начин се Божје претходно дело може повезати с одлуком да створи Адаму жену?

Можда се кључ крије у речима последњег дела 20. стиха. Пошто је свим животињама наденуо имена, Адам је приметио да су се све животиње појављивале у паровима, мушко и женско, за разлику од њега, који је био створен сам. Ми можемо бити сигурни да је Бог све време планирао да Адаму створи жену. Можда је само желео да се у Адаму појави чежња, свест да нешто недостаје његовом постојању, свест која ће учинити да још више цени дар који ће му Господ дати када му буде створио жену.

Размотрите разлику између оцене „добро“, којом су оцењена друга дела стварања и оцене „није добро“, која се односила на Адамову усамљеност. Шта нам то говори о вредности и важности међусобних односа? Шта бисте могли да учините да продубите постојеће односе са људима?

АДАМОВ САПУТНИК У ЖИВОТУ

Текст у 1. Мојсијевој 2,20, који описује како Адам даје имена животињама, помаже нам да схватимо огромну провалију која дели човека од других земаљских створења. Чак ни међу човеколиким мајмунима није се нашло ниједно створење слично Адаму, јер Адам није личио на мајмуна. То је важна чињеница коју треба да запамтимо, јер многи у нашем друштву подупиру мисао да људи нису ништа више него високо развијени мајмуни. Ми нисмо мајмуни, и ниједан мајмун није био ништа бољи животни сапутник за Адама него што би то био некеме од нас.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,21.22. Које значење има начин на који је Бог створио Адаму животног друга?

Као што је Бог лично обликовао Адамово тело од праха земаљскога, тако је лично обликовао и Евино тело, служећи се Адамовим ребром. Ребро није цело тело; према томе, Бог се послужио и додатним материјалом да доврши Евино тело. Можда је и Евино тело начинио од праха земаљскога као што је то учинио с Адамовим. Међутим, Бог је имао добар разлог када је начинио Еву од Адамовог ребра. Да су њих двоје били створени потпуно независно једно од другог, то би могло показивати да су по својој природи потпуно независне јединке. Међутим, заједнички део тела у обе особе је указивао да то двоје треба да се сједине и да буду „једно тело“.

Пошто је била створена, Бог ју је довео Адаму да му постане животна сапутница (1. Мојсијева 2,18). Она је била начињена од Адама (1. Мојсијева 2,22) и дата Адаму (1. Мојсијева 2,22). Процес којим је Бог створио Еву јасно показује да је Бог могао да начини Адаму било каквог животног друга који му је био потребан. То је постало важно касније, када се Адам суочио с искушењем да ли да се придружи Еви и окуси забрањени плод или да се ослони на Бога да му нађе новог животног друга. Адам је имао довољно разлога да верује да му Бог може начинити новог друга и то је његов грех учинило само још тежим.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,23. Како је Адам реаговао на појаву Еве?

Адам је био тако усхићен кад је видео Еву да је испевао песму. То је била прва песма у Библији, која одражава Адамово одушевљење својом женом и блискост њиховог међусобног односа. Требало је да му она буде равноправна, што је још један вид стварања који је поремећен падом у грех.

Познати писац Вилијем Фокнер једном је брак назвао „промашајем“, написавши да је „једини начин да човек има мало мира у браку (...) тај да се чува жене и да се држи што је могуће даље од ње, надајући се да ће је надживети бар за неколико дана“. Каквог ли жалосног описа стања у многим браковима!

Читајте текст у Марку 10,7-9. Који текст је Христос навео овом приликом? Које карактеристике доброг брака се могу наћи у овим Христовим речима?

Предности напуштања родитељског дома да би се основао нови дом с изабраним брачним другом толико су познате да је једва потребно да се помињу. Проблеми са породицом брачног друга један су од водећих узрока брачне неслоге. Међу првим корацима које треба предузети да би се створио срећан дом јесте да се самосталност брачног пара испоштује одвајањем од дома у ком су дотад становали. У случају да то никако није могуће, приватност и блискост брачних другова мора се строго поштовати.

Јединство је друга карактеристика доброг брака. Јединство не значи да брачни другови треба да престану да се служе својим мозгом, већ да се морају сјединити у намери да учине све што до њих стоји да усреће свог брачног друга и да сачувају и унапреде свој брак.

Христос је нагласио трајну природу брака. Брак није привремени однос у који се улази по вољи и из њега излази по вољи. То је однос који треба да траје доживотно. Они који нису спремни да склопе брак за цео живот треба да одложе тај корак све док не буду сазрели за такву брачну заједницу.

Читајте текст у Ефесцима 5,22-25. На који начин ови стихови откривају начела доброг брака?

Предност је сваког мужа да себе целога унесе у свој брак и да се посвети својој жени, као што је и Христос целога себе посветио својој Цркви. Заузврат, жена треба да поштује и воли свога мужа и да сарађује с њиме у остваривању заједничких циљева. Ово је и решење проблема неслоге коју је грех унео у брачну заједницу. Пожртвовна љубав треба да добије свој одговор у поштовању из љубави и да осигура заједничку срећу. Наши домови треба да нам омогуће да унапред окусимо радости Неба.

ЧУВАЊЕ ДРАГОЦЕНОГ БЛАГА

Један од најлепших примера Божје љубави према људском роду може се видети у Његовом дару људске блискости и интимности. То је заиста прекрасан Божји дар. Ипак, као што је случај и са свим осталим Божјим даровима, ни овај се не добија безусловно. То, у ствари, није дар који можемо употребљавати како год се нама допада. Бог је људској брачној интимности поставио строге границе, она је ограничена само на брак и браком сједињене животне сапутнике, на мужа и жену. Све интимности изван те заједнице су грех.

Читајте текст у Матеју 5,27-30. Погледајте како озбиљно Исус приступа питању о ком се овде расправља. Како Исус објашњава шта је преступ шесте заповести?

Колико год бисмо желели да се усредсредимо на благодат и опраштање које Исус нуди грешницима, не можемо заборавити висока мерила морала која нам је Он приказао својим животом и учењем. Тешко је замислити да је Исус могао да оштрије осуди кршење брачног завета него што је то овде учинио. *Извади ти себи око које ће наводи на грех? Огсећи себи десну руку која је носећула да учини грех?* Ако је то потребно да би човек остао чист, онда је вредно тога; у противном сте у опасности да изгубите вечни живот!

„Када би сви који говоре да слушају Божји закон били слободни од безакоња, моја душа би одахнула; али, они то нису! Чак и неки међу онима који говоре да држе све Божје заповести криви су за грех прељубе. Шта бих могла да кажем да пробудим њихова отупела осећања? Морална начела, строго примењена, постају сигурно уточиште души.“ (Елен Вајт, *Цоунсел он Хеалѿх*, стр. 621, 622)

Колико год да је оштро ово Исусово упозорење, не смемо да заборавимо случај жене ухваћене у прељуби (Јован 8,1-11). Како да начинимо праву равнотежу између поштовања мерила о којима је Исус говорио у горњим стиховима и показивања благодати и саучешћа према онима који су пали, као што нам је то Исус показао у овом догађају?

БРАК КАО СЛИКА ЦРКВЕ

Међу онима који проучавају Библију добро је познато да се и у Старом и у Новом завету брак употребљава као симбол односа између Бога и Његовог заветног народа. Управо зато се, на пример, у многим приликама Библија служи сликом неверне жене да симболички прикаже отпаду Цркву у време старог Израиља. У 2. Мојсијевој Господ је рекао свом народу да не ступа ни у какве блиске односе с паганским народима јер су они били морално искварени, те би повукли Израиљце за собом у неморал и отпад.

Читајте текст у 2. Мојсијевој 34,15-16. Којом сликом се Господ послужи у овом посебном упозорењу? Како се та опомена може разумети када се узме у обзир да је Божји народ „венчан“ са Господом? (Видети Јеремија 3,14)

У исто време, слика Цркве као Христове невесте указује на јединство верника са Христом, посебно када се схвати у контексту библијског идеала за брак - сједињења једног човека и једне жене у љубави и пожртвовности.

Читајте текст у Ефесцима 5,28-32 и Откривење 19,5-9. Шта нас уче ти текстови?

У овим текстовима, односи у оквиру идеалног брака се упоређују с односом између Бога и Његовог народа. Бог позива свој народ да му се придружи и да успостави с Њиме однос љубави. То је задивљујућа слика Божје заинтересованости за Његов народ и Његове жеље да успостави заједништво с нама.

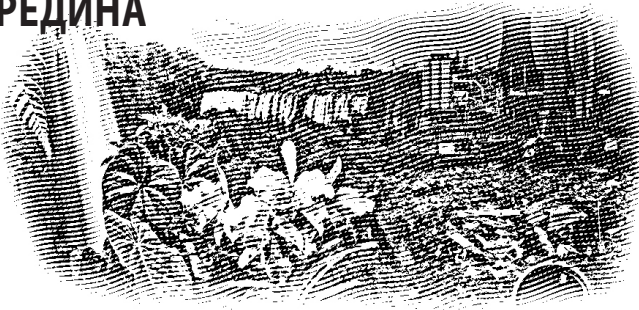
На много начина, правилно разумевање морала, посебно морала у односу супротних полова, уско је повезано са правилним схватањем нашег порекла. На пример, еволуционистичка филозофија не пружа одговарајућу основу за било какву везу између интимних односа и морала. Животиње имају много разних система за добијање потомства. Неке врсте су полигамне, многе су промискуитетне. Неке врсте су претежно моногамне, али су истраживања показала да само изгледа да су моногамне, иако то у ствари нису. Код многих врста, женка доноси на свет групу потомака, који имају неколико очева. Без објективног система морала који смо добили од свог Створитеља, не бисмо имали никаквог темеља да оценимо неко понашање у сфери полности као морално или неморално. Савремено настојање да се озаконе хомосексуалне везе потврђује ово тврђење. Само се у светлости Божијег стварања брачна веза може правилно разумети и оценити.

„И у Старом и у Новом завету брачном везом представља се нежна и света заједница која постоји између Христа и Његовог народа. Христово схватање радости свадбене свечаности указује на радост онога дана када Он буде довео своју невесту у Очев дом и када откупљени с Откупитељем седну за вечеру свадбе Јагњетове.“ (*Чезња векова*, стр. 151)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Дарвинизам одбацује све што личи на библијско дело стварања. Која правила за интимне односе и за стицање потомства прописује дарвинизам, ако их уопште прописује, и колико се они разликују од библијског идеала?
2. Које библијске примере срећног брака и дома можете да наведете? Наведите и неки библијски пример несрећног брака и дома! Шта можемо да научимо и од једних и од других?
3. Размотрите опис идеалне жене у Причама 31,10-31. Какав треба да буде муж такве жене?
4. На који начин ваша месна црква може да буде место које потврђује и јача идеале срећног брака? Шта би ваша црква могла практично да учини да постигне тај циљ?

ПРИСТАВСКА СЛУЖБА И ЖИВОТНА СРЕДИНА

Текстови за проучавање у току седмице: Псалм 8; 1. Мојсијева 2,15; Откривење 4,11; 2. Мојсијева 20,8-11; 1. Коринћанима 3,16.

Текст за памћење: „И благослови их Бог и рече им Бог: рађајте се и множите се, и напуните земљу, и владајте њоме, и будите господари од риба морских и од птица небеских и од свега звјериња што се миче по земљи.“ (1. Мојсијева 1,28)

„Свет у ком живимо дар је љубави од Бога Створитеља, од Онога који је 'створио небо и земљу, мора и изворе водене' (Откривење 14,7). У оквирима тог дела стварања, Он је сместио људе, довео их у однос са собом, другим људима и с околним светом. Према томе, као хришћани, ми сматрамо да је чување и неговање наше животне средине уско повезано са нашом службом Њему (...)

Пошто су људско сиромаштво и пропадање животне средине уско везане појаве, ми се заветујемо да ћемо поправљати квалитет живота свих људи. Наш циљ је одрживи развој природних извора истовремено са задовољавањем људских потреба (...)

Обављајући тај задатак, ми потврђујемо да смо чувари Божјих дела стварања и верујемо да ће се потпуно обнављање природе довршити тек када Бог буде све наново створио.“ (Ово су цитати из декларације о очувању животне средине под насловом „Caring for Creation“ – Брига о делима стварања, коју је издала Генерална конференција Адвентистичке цркве)

АДАМОВА ВЛАСТ ПРИЛИКОМ СТВАРАЊА

Према речима из 1. Мојсијевој 1,26, Адам је имао власт над свим створењима у мору, на копну и у ваздуху. Власт је обухватала старање о свим тим створењима. Ништа није било речено о власти над силама природе, већ само над створењима. Према овом тексту, ова власт је била свеопшта: требало је да Адам буде владар ове Земље.

Читајте поново 8. Псалом. Како је Давид одговорио на част коју је Бог указао људима? Шта значи да смо добили „част и славу“, посебно у контексту људске власти над Земљом?

У складу са текстом у 1. Мојсијевој 2,19, један од Адамових првих задатака био је да намене имена свим животињама. Имена су имала велико значење у библијска времена. Нечије име је представљало њега самога и врло често и његов друштвени статус. Власт да намене имена птицама и животињама била је потврда Адамовог статуса владара над животињама.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,15. На који начин се начело приставске службе овде показало?

Адаму је био додељен задатак да се брине о Едемском врту, да управља њиме и да се стара о свим његовим потребама. Јеврејска реч овде споменута значи да „штити“ врт, да „стражари над“ њиме. Едемски врт је био Божји дар Адаму, израз Његове љубави, и Адаму је била поверена одговорност над њиме, што је други пример власти коју је Адам примио приликом стварања.

На који начин наше прихватање Бога као Створитеља, другим речима, наше прихватање целокупног извештаја о стварању, утиче на начин на који поступамо према својој животној средини? Зашто прихватање одговорности пристава треба да нас заштити од равнодушности према животној средини и, са друге стране, од фанатичке преданости чувању постојећег стања?

СТАРАЊЕ О ДРУГИМ СТВОРЕЊИМА

„Јер је моје све горско звијерје и стока по планинама на тисуће.“ (Псалм 50,10) Шта у овом тексту говори о нашој приставској служби на Земљи?

Читајте текст у Откривењу 4,11. Како се овај текст радикално разликује од опште прихваћеног атеистичког схватања да природа нема Створитеља, да је једноставно настала сасвим случајно?

Стварање животиња није било ни случајно ни ненамерно. Бог их је намерно створио. Била је Његова воља да оне постоје и то начело треба да усмерава наше понашање према њима (Видети 2. Мојсијева 23,5,12; Приче 12,10; Лука 14,5).

Заиста, суровост према животињама или равнодушност према њиховим патњама опште су прихваћени симптоми нервне растројености. Основане су и многе организације за унапређење доброг понашања према животињама и треба да буде тако, зар не?

Међутим, у исто време, неки људи су отишли тако далеко да су почели да тврде да људи у ствари нису ништа драгоценији од других живих бића и да немају права ни на какве предности. Овај поглед је, по много чему, последица прихватања дарвинистичког система размишљања. Уосталом, ако су људи и животиње одвојени само временом и местом на лествици еволуционог развоја, зашто бисмо ми као људи били нешто посебно? Један филозоф је је чак почео да тврди да нека птица или чак риба има више „личности“ од новорођенчета. Колико год чудно та идеја може да звучи, она се може извући из еволуционистичког модела људског порекла.

Наравно, такве идеје немају упориште у Писму. Људи имају посебно место у Божјем плану (Видети 1. Мојсијева 3,21; 2. Мојсијева 29,38; 3. Мојсијева 11,3).

Покушајте да сагледате све из угла еволуционизма: размотрите све разлоге зашто људи немају право на боље поступање од других створења на Земљи. Шта вам то говори о томе колико су наше полазне претпоставке значајне за доношење коначних закључака?

Као што смо већ видели, приставска служба уско је повезана са стварањем у погледу начина на који се старамо о планети. Наше схватање стварања утиче на наше схватање односа који треба да имамо према делима стварања.

За неке, створени свет треба експлоатисати, искористити, чак и опленити у оној мери у којој то задовољава наше жеље и потребе. Други, супротно томе, почињу да се клањају делима стварања (Римљанима 1,25). Коначно, библијски поглед нам даје уравнотежено схватање нашег односа према свету и свему што је Господ створио за нас.

Читајте текст у 2. Мојсијевој 20,8-11. Шта нас у овој заповести подсећа на нашу приставску дужност?

Бог је поставио седми дан, дан одмора, као подсетник на своје дело стварања и обликовања света. Одмарајући се тога дана, бивамо свеснији односа према Створитељу и Његовом делу стварања. Светковање суботе наглашава важност нашег укључивања у дело стварања. – Из текста „Брига о делима стварања – изјава о животној средини“ (*Caring for Creation — A Statement on the Environment.*)

Указујући нам на чињеницу да је Бог створио свет у ком живимо, субота је стални подсетник да нисмо потпуно независна створења, слободна да чине шта год желе у односу на друге људе и свет око себе. Субота треба да нас научи да смо заиста Божији пристави и да та служба доноси и одговорности. И, као што се види из саме заповести, одговорност укључује и поступање према онима који су „испод“ нас.

Размислите о томе како се понашате према другим људима, а посебно према онима над којима имате неку врсту власти. Да ли поступате према њима с поштовањем, поштено, нежно? Или користите предност коју имате над њима? Ако је ово друго у питању, онда имајте на уму да ћете једнога дана морати да пружите одговор за своје понашање.

ЧУВАРИ СВОГА ЗДРАВЉА

Као што смо проучавали током целог тромесечја, Божје првобитно дело стварања било је „добро“, чак и „веома добро“. Све и сви су изашли из Његове руке у савршеном стању. Није било болести, слабости нити смрти. Супротно еволуционистичком моделу – у ком болести, слабости и смрт представљају средство за усавршавање – болести су се појавиле тек после пада у грех. Према томе, само у контексту Божјег стварања ми можемо да схватимо библијска учења о здрављу и излечењу.

Читајте текст у 1. Коринћанима 6,19.20. Каква је наша одговорност пред Богом када се ради о старању о нашем телу?

Нашим телом управља мозак, и управо преко мозга Свети Дух утиче на нас. Ако желимо да одржавамо везу с Богом, морамо се старати о свом телу и мозгу. Ако не чувамо своје тело, тиме уништавамо сами себе, и физички и духовно. У складу с овим текстом, цело питање здравља и начина на који се односимо према свом телу – које је „црква Божја“ – постаје морално питање, које укључује вечне последице.

Старање о здрављу је животно је важан део нашег односа са Богом. Очигледно, неки аспекти здравља изван су наше контроле. Ми сви имамо оштећене гене, сви смо изложени невидљивим хемијским утицајима и другим штетним средствима, сви смо у опасности од физичких рањавања. Бог све то добро зна. Међутим, онолико колико је то у нашој моћи, морамо учинити све што можемо да негујемо своје тело и сачувамо здравље.

„Нека се нико од оних који себе сматрају побожнима не односи равнодушно према здрављу свога тела, нека нико не вара самога себе да умереност није грех и да не утиче на духовност. Постоји уска веза између физичке и моралне природе. Морална мерила се уздижу или снижавају физичким навикама (...) Свака навика која не унапређује здрав рад људског организма унижава и више и племенитије способности.“ (Елен Вајт, *Pewee and Herald*, 25. јануар 1881.)

НАЧЕЛА ПРИСТАВСКЕ СЛУЖБЕ

„Сваки добри дар и сваки поклон савршени одозго је, долази од оца свјетлости, у којег нема промјењивања ни мијењања видјела и мрака.“ (Јаков 1,17) Како нам овај текст помаже да поставимо темеље библијског система приставске службе?

Често смо склони да приставску службу везујемо за новчана питања. Међутим, као што смо видели у току ове седмице, без обзира на то да ли се бавимо новцем, својом животном средином или својим здрављем, увек се суочавамо с начелима добре приставске службе, начелима која су утемељена на стварању. На крају крајева, пошто је Бог наш Створитељ, и пошто је све што имамо дар од Њега, ми смо обавезни пред Њиме да будемо добри пристави свега што нам је поверено.

Читајте текст у Матеју 25,14-30 да бисте видели како ова парабола описује награду намењену добром приставу. Шта нас ова парабола учи о начелима приставске службе уопште?

„Својим слугама Христос је поверио ’своје богатство’ – оно што треба да употребе за Њега. Он је дао ’сваком човјеку његов посао’. Сваки човек има своје место у вечном небеском плану. Сваки треба да ради заједно с Христом на спасавању душа. Исто је тако сигурно да нам је припремљено место у небеском становима као што је извесно да нам је овде на Земљи одређено посебно место да радимо за Њега.“ (*Христове очи ледне њоуке*, стр. 326, 327)

Шта сте учинили са талентима који су вам поверени? Имајте на уму да „сваки дар и сваки поклон савршени долази од Оца свјетлости“. Које одлуке треба да донесемо како бисмо се оспособили да Божје дарове употребимо у служби Њему и ближњима?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Христови следбеници су откупљени да служе. Наш Господ говори да је служба истински циљ живота. Христос је био радник и зато свим својим следбеницима одређује живот службе – службе Богу и ближњима. Христос је овде представио свету најузвишеније схватање живота за које је свет икада чуо. Када живи да би служио другима, човек успоставља везу са Христом. Закон службе тако постаје карика која нас повезује с Богом и нашим ближњима.“ (Христове очигледне поуке, стр. 326)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Неки световни људи су изјавили да се вредност живота не одређује по томе да ли је достојан човека, већ по томе колико је угодан. По томе би вредност живота младог, здравог мајмуна била много већа од живота старијег интелектуалца који је оболео од неке болести!

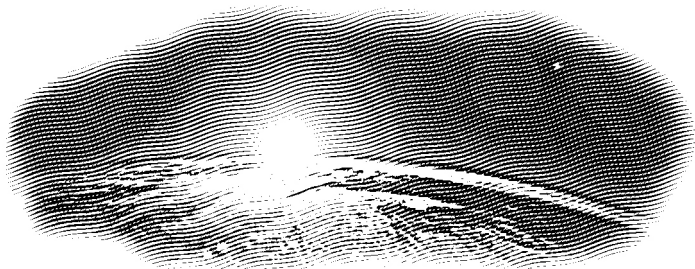
На пример, читајте следеће наводе из књиге Аустралијанца Питера Сингера који се залаже да у извесним случајевима животиња треба да ужива предност пред човеком: „Уместо да се старају о чувању сваког живота (...) они који протестују против побачаја иако се редовно госте телима пилића, јагањаца и телаци, показују само искварену бригу о животу припадника наше врсте. Јер приликом било каквог поштеног упоређивања морално релевантних карактеристика, као што су рационалност, самосвест, аутономија, задовољство, бол и тако даље, теле, прасе и пиле ће се наћи далеко испред фетуса у било којем степену трудноће – а ако упоређење обављамо с фетусом који је млађи од три месеца, и риба би показала већи степен свести.“ (П. Сингер, *Writings on an Ethical Life*, стр. 156)

Наравно, Сингер је еволуциониста; према томе, верује да не постоје никакве квалитативне разлике између човека и животиње. Ми смо се једноставно развили нешто друкчије од њих и то је све.

Шта је радикално погрешно у овој слици света? Како бисмо ми као хришћани морали да реагујемо на такву врсту размишљања?

2. Прочите још једном делове декларације Генералне конференције о нашој животној средини с почетка ове поуке. Посебно обратите пажњу на делове који се односе на везу између стварања и наше животне средине. Како нас правилно схватање стварања може сачувати од одлажења у обе крајности?

СУБОТА – ДАР ИЗ ЕДЕМА

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 2,1-3; Јеврејима 4,3; 5. Мојсијева 5,12-15; Језекиљ 20,12; Марко 2,27.29; 2. Петрова 3,3-7.

Текст за памћење: „Јер је господар и од суботе син човјечји.“ (Матеј 12,8)

При крају шестога дана, дело стварања је било довршено (1. Мојсијева 2,1.2). Свет је био обликован као место погодно за становање испуњено живим створењима. Адам и Ева су били створени по Божјем обличју добивши на дар прекрасан, обилно снабдевен врт да живе у њему. Склопили су први брак и успоставили први дом. Бог је био задовољан свиме што је створио. Нешто друго, међутим, било је додато овом рају: седми дан, дан одмора, субота (Видети 1. Мојсијева 2,1-3).

Друго поглавље 1. Мојсијеве одбацује општу примедбу да је седми дан „јеврејска субота“. Зашто? Зато што је Бог благословио и посветио седми дан још у Едему, пре пада у грех и пре него што родио први Јеврејин.

Осим тога, субота је успомена на стварање свих људи, а не само Јевреја и управо зато би цело човечанство требало да ужива у благословима суботног дана.

У току ове седмице ми ћемо истраживати библијско учење о том другом дару из Едема.

СТВАРАЊЕ И СЕДМИ ДАН

У 2. Мојсијевој 20,8-11 четврта заповест се позива директно на седмицу стварања. То је важно јер нас усмерава натраг на Едем, у свет без греха, савршени свет какав је изашао из руке свога Створитеља. „Субота овде није била представљена као нека нова установа, већ као установа успостављена приликом стварања. Она треба да се памти и светкује као успомена на Створитељево дело.“ (*Пайријарси и њороци*, стр. 307)

Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,1-3. На који начин је седми дан, дан одмора, непосредно повезан са самим делом стварања? Како нас ови текстови уверавају да је Бог заиста створио наш свет за шест дословних дана, наспрот дугим временским раздобљима које претпоставља теистичка еволуција?

Треба приметити да се у овим трима стиховима седми дан помиње пет пута: у три од тих пет случајева, он се јасно назива „седмим даном“. Ови стихови не остављају никакве сумње који је то дан или на шта он подсећа – на шест дана стварања који су претходили седмом.

Читајте текст у Јеврејима 4,3.4. На који догађај упућује писац Посланице Јеврејима у својој расправи о одмору и зашто је то тако важно?

Ово је јасно новозаветно сведочанство о веродостојности старозаветног извештаја о стварању; оно нам ставља на располагање нове доказе за историчност стварања за шест дана, после којих је дошао дан одмора, седми дан у седмици.

Данас се многи противе идеји да је стварање трајало само шест дана. Они траже научне чињенице којима би се потврдила истинитост тог извештаја. Међутим, и сама наука подразумева толико несигурности, претпоставки и теорија. Осим тога, на који начин би се дословно стварање за шест дана могло доказати и потврдити, осим вером?

„Бог није уклонио могућност за сумњу; вера мора да почива на јасном сведочанству, а не на научном доказивању; они који желе да сумњају имају прилику, али они који чезну да упознају истину наћи ће довољно основа за веровање.“ (*Васиљшање*, стр. 153) Које разлоге имате да верујете? Зашто они одбацују све разлоге за сумњу?

Читајте текст у 5. Мојсијевој 5,12-15. Колико се наглашавање заповести о суботи овде разликује од онога у 2. Мојсијевој 20,8-11?

Овде Мојсије подсећа Израиљце да треба да држе суботу и каже да то треба да чине и зато што их је Господ избавио из Египта. Текст ништа не говори о шест дана стварања или о суботи као о дану Господњег одмора. Уместо тога, овде је нагласак на спасењу или избављењу, на откупљењу, у овом случају избављењу из Египта, које је симбол правог избављења које је дошло Исусовом заслугом (Видети 1. Коринћанима 10,1-3).

Другим речима, нема никаквих несугласица између ова два текста, никаквог оправдања за то да се један текст користи да би се покрекла истинитост другог. Мојсије је једноставно показао народу да припада Богу, прво стварањем, а онда и откупљењем.

Читајте текст у Језекиљу 20,2 и у 2. Мојсијевој 31,13. Који се додатни разлог светковања суботе овде наводи?

Текст који помиње посвећење подсећа нас да једино Бог може да нас учини и прогласи светима. Једино Створитељ може да створи ново срце у нама.

Размотрите дакле три разлога за светковање суботе и њихову тесну повезаност. Ми светкујемо суботу, седми дан у седмици, изражавајући тако своје признавање чињенице да је Бог створио свет за шест дана и да се одморио седмога. Ми светкујемо суботу, седми дан, зато што је Бог Онај који нас је откупио, спасао у Христу. Осим тога, Он је онај који нас посвећује, а до тог посвећења долази једино Његовом стваралачком силом (Видети Псалам 51,10; 2. Коринћанима 5,17).

Стога теорије које одбацују шестодневно стварање покушавају да умање Божју благодат и увећају вредност човечјих напора у настојању да буде довољно добар да се спасе. Извештај о стварању нас подсећа на нашу потпуну зависност од благодати и на Христову заменичку жртву уместо нас.

Размишљајте о чињеници да смо исто толико зависни од Бога у погледу откупљења колико и у погледу самог свог постојања (коначно, нико нас није питао да ли ћемо да се родимо). Како нам субота може помоћи да боље разумемо своју апсолутну потребу за Божјом благодаћу у свакој сфери живота? Како то сазнање може да утиче на наш начин живота?

ИСУС И СУБОТА

Читајте текст у Марку 2,27.28. Коју основну истину о суботи је Исус овде приказао? Како то начело можемо применити на светковање суботе?

Исус и Његови ученици управо су прошли кроз житно поље; гладни ученици узели су нешто жита и појели. Само дело тргања класја приликом проласка кроз њиву није представљало проблем јер су друштвени обичаји то дозвољавали. Храна је потреба, и било је потпуно прихватљиво за ученике да задовоље своју глад оним што су нашли у пролазу. Проблем је био у томе што су верске старешине сматрале да су њихова сопствена правила о суботи важнија од људских потреба. Ово је било стални узрок сукоба између њих и Спаситеља. Исусов одговор указује на то да су погрешно поставили приоритете. Субота треба да буде дан благослова за људе, а не изговор да се продуже њихова страдања.

Које друге активности је Исус обављао суботом иако се суочавао с противљењем? Матеј 12,9-13; Лука 13,10-17; Јован 5,1-17.

У свим расправама око суботе забележеним у Јеванђељима, нигде се није поставило питање законитости светковања суботе, упркос свим несугласицама око њеног светковања. Уместо тога, увек се постављало питање на који начин треба да се светкује седми дан, а не да ли га треба укинути или заменити неким другим даном.

Исусов пример показује не само да субота остаје на снази и да је треба светковати, већ и како је треба светковати. Једно се може јасно видети из Његовог примера, а то је да дело обављено суботом како би се људима олакшала патња не представља кршење суботе. Сасвим супротно томе, Његов пример показује да суботу треба светковати чинећи добро другима.

На које начине твоје светковање суботе може боље да одражава начела која нам је Исус приказао?

СУБОТА И ПОСЛЕДЊИ ДАНИ

Читајте текст у 2. Петровој 3,3-7. Упоредите опис ругача у последње дане са нашим савременим друштвом. Шта то ругачи одбацују и зашто?

Ругачи тврде да је природа функционисала једнолично без икаквог прекида, што одговара ставу познатом у науци као „униформизам“. То је исто што и тврдња да су чуда немогућа. Ово тврђење се онда користи не би ли се доказало да се Господ никада неће вратити као што је обећао.

Запазите, ипак, како Петар повезује њихово одбацивање Христовог другог доласка с њиховим одбацивањем извештаја о стварању (и библијском потопу). Одбацивање једног наводи на одбацивање другог.

Читајте текст у Откривењу 14,6.7. Усред сумњи и ругања неверника, која вест ће се објављивати са небеском снагом?

Ругачи ће се преварити. Суд долази, а ми смо позвани да се поклонимо Ономе који је „створио небо и земљу и море и изворе водене“ и све остало. То је језик стварања. Текст се позива на речи у 2. Мојсијевој 20,11 и истиче значење стварања и суботе у време послетка. Као што субота симболички представља библијски извештај о стварању и откупљењу, тако и одбацивање извештаја о стварању наводи на одбацивање светковања седмога дана као дана одмора, и до успостављања људске замене за суботу. Последица тога је, као што показује текст у Откривењу 14,8-10, духовна прељуба и одвајање од Бога.

Бог позива људе да се поклоне Њему као Створитељу, а нигде у Библији не налазимо ништа што би тако савршено указивало на Створитеља као седми дан, субота. Није, дакле, никакво чудо да видимо како се субота, првобитни знак Бога као Створитеља, појављује као најважнији знак верности Богу и у последње дане.

Размислите мало: на који начин одбацивање дословних шест дана стварања умањује важност суботе као седмог дана? Ако, међутим, ослаби наше убеђење да је субота седми дан, зашто бисмо онда наставили да је светкујемо и кад настане прогонство?

ПСАЛАМ ЗА СУБОТУ

Читајте 92. псалм. Шта нам он говори, или бар један његов део, какво би требало да буде наше искуство светковања суботе? Зашто би, када размишљамо о Господу, требало да се радујемо као у овом псалму?

Псалмиста је очигледно знао какав је Господ, шта је учинио и шта ће учинити једнога дана. Зато се Давид тако радовао.

Погледајте какве су богате мисли изражене овим „псалмом за суботни дан“.

Прво и најважније, изражава се хвала и захваљивање Богу за Његову доброту и верност. Осим тога, сваки псалм за суботу треба, наравно, да изражава и признање Бога као Створитеља, а ми и то налазимо овде.

Затим, потражите шта се овде каже о суду. У Библији, Божји суд није усмерен само против злих, већ и у корист праведних (Видети Данило 7,20-28). Оба ова аспекта суда изражена су у овом псалму. Иако не видимо да се сва та обећања сада испуњавају, имамо обећање да ће овај суд заседати у време послетка, када ће Бог све ново створити (Откривење 21,5).

Ако ништа више и нисмо пронашли у овом псалму, требало би да смо увидели да је субота, иако света, време радовања у Господу, време певања Њему и свему што је учинио за нас и што је обећао да ће учинити. Целокупна атмосфера овог псалма је испуњена хвалом, радошћу и срећом, не због онога што је псалмиста учинио, већ због свега што је Господ учинио и обећао да ће учинити.

Каквог ли дара: једна седмина нашег живота одваја се сваке седмице за одмор – да будемо слободни од послова и стреса световног постојања – и за радовање делима Господњим за нас.

Како да научите да се радујете суботом као псалмиста у овом псалму? Ако нисте успели да стекнете то искуство, зашто нисте?

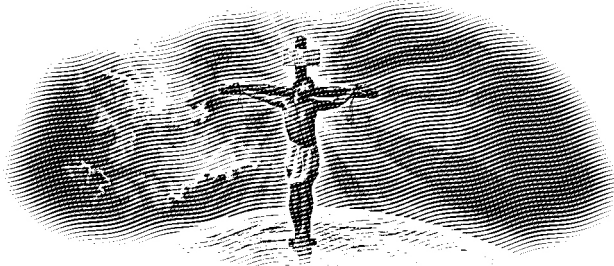
„Бог је створио човека по свом облику. Ту нема никакве тајне. Нема никаквог основа за претпоставку да се човек развио у току полаганог процеса развитка из нижих облика животињског или биљног царства. Такво учење понижава велико Створитељево дело и спушта га до висине човечких уских, земаљских схватања. Људи су толико жељни да Богу ускрате власт над светом да и човека унижавају и одузимају му достојанственост порекла. Онај који је поставио звездано небо изнад нас и цвеће у пољу обојио префињеном вештином, који је испунио земљу и небеса чудесима своје моћи, када је дошао да доврши своје славно дело, да постави некога усред свега да влада прекрасном Земљом, није пропустио да створи биће достојно руке која му је дала живот. Родослов нашега рода који је објављен у надахнутој Речи води нас почецима живота где, уместо микроба, мекушаца и четвороножаца, налазимо великог Створитеља. Иако је био начињен од праха земаљскога, Адам је био 'Божји син.'" (*Папирјарси и њороци*, стр. 45)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Зашто је однос између суботе и стварања тако значајан у ове последње дане? Како је та истина изражена у Откривењу 14,6,7? Прегледајте поново питање на крају поуке за среду док разматрате горње питање.
2. Некако у исто време кад је Чарлс Дарвин започео да шири теорију о еволуцији, Бог је подигао цркву која уздиже седми дан одмора, суботу, као једну од карактеристика свога веровања. Штавише, Бог је покренуо ту цркву да прогласи поруке тројице анђела из Откривења 14, које нас посебно позивају да се поклонимо Ономе који је створио небо и земљу. Шта би, онда, могло да представља трагичнији или дубљи отпад од вере него да као верници те цркве одлучимо да се прикључимо онима који подупиру еволуцију?
3. Последњих година наука је открила толику сложеност живота да она задивљује човека. Чарлс Дарвин није ни слутио колико је живот сложен чак и у тзв. „простој“ ћелији. Ми данас знамо да је и најпростија ћелија много сложенија него што је Дарвин икада могао и да замисли.

Каква се иронија овде крије: многи научници верују да се живот појавио као последица случајности. Ипак, што више сложености та иста наука проналази у животу, то бива мање вероватно да је случај икада могао да тако нешто створи. Дакле, што наука више проналази и упознаје сложеност живота, то невероватнија бива велика научна теорија о пореклу живота позната као „атеистичка еволуција“.

СТВАРАЊЕ И ЈЕВАНЂЕЉЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 3,21; Псалм 104,29.30; Јован 1,4; Римљанима 5,6-11; Галатима 3,13; Матеј 27,46.

Текст за памћење: „Јер како по Адаму сви умиру, тако ће и по Христу сви оживјети.“ (1. Коринћанима 15,22)

По библијском извештају, Адам и Ева су били створени по Божјем обличју, без икаквог моралног недостатка. Међутим, имали су слободну вољу, предуслов да могу да воле. Када су се Адам и Ева побунили против Бога, пали су под сотонину власт (Видети Јеврејима 2,14), и тим делом потчинили цео свет непријатељу. Исус је дошао да уништи дела ђаволска (1. Јованова 3,8) и да нас ослободи те силе. Он је то учинио умирући уместо нас, дајући свој живот на жртву. На крсту је Исус је постао грех за нас (2. Коринћанима 5,21) и прошао кроз искуство одвајања од свога Оца због греха који је почивао на Њему. Својом смрћу, Исус је обновио однос између Бога и људског рода раскинут грехом Адама и Еве.

Све ове чињенице логички упућују на извештај о стварању. Стварање се поново помиње кад год Бог Створитељ даје ново срце својој деци (2. Коринћанима 5,17), обнављајући своје обличје у нама и наш однос с Њиме.

Као што добро знамо, први људи, савршена бића створена по Божјем облику, пала су у грех, који је донео смрт. Били су опоменути и разумели су оно што им је речено. Ева је чак поновила змији оно што им је Бог ка-зао. Ипак, попустили су греху. Понекад смо и ми, слично Еви, наведени на грех преваром, док, у другом случајевима, слично Адаму, грешимо на-мерно. Било како било, ми смо грешници, криви за кршење Божјег закона.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 3,9-15. Како је Бог одговорио на грех Адама и Еве?

Бог је одржао суђење, „истражни суд“. Сврха суђења није била у томе да се Бог упозна са чињеницама јер их је већ знао. Уместо тога, сврха суђења била је у томе да грешници добију прилику да прихвате своју одговорност за своја дела, што би било први корак ка покајању и обновљењу. Бог их је упитао шта се догодило и они су признали дело, иако с оклевањем. Иако су били криви, иако је њихов преступ имао не-посредне последице – Бог им је упутио прво еванђеоско обећање док су се још налазили у Едему.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 3,21. Које нам друго дело благодати он открива?

Смрт долази на најнеочекиванији начин. Уместо да Адам и Ева сместа умру, морала је да умре једна од животиња. Замислите Адамова осећања док је гледао како животиња умире уместо њега као жртва. Било је то први пут да је Адам видео смрт и то му је морало проузроковати не-измерну душевну патњу. Потом је од коже животиње начињена одећа, којом је Бог заогрнуо Адамово тело да покрије његову голотињу. Сваки пут када би погледао своју одећу, када би је додирнуо, сетио би се онога што је учинио и шта је тиме изгубио. Што је још важније, било је то и подсећање на Божју благодат.

Нема сумње да и ми морамо веома ценити Божју благодат коју смо искусили на себи. Има ли бољег начина да покажемо колико је ценимо него да ту благодат пренесемо другима? Кома би управо сада могао да пренесеш Божију благодат, колико год да је није заслужио?

У 1. Мојсијевој 3,19 Адаму је било речено да ће се приликом смрти вратити у прах од ког је начињен. Исто то се догађа и нама. Запазите – ми се не враћамо у мајмунолико стање јер и нисмо настали од мајмуна. Ми смо начињени од земаљског праха и приликом смрти враћамо се у прах.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,7; Псалам 104,29,30; Јован 1,4; Дела 17,24.25. Које је узвишено значење ових текстова за нас? Како та истина треба да утиче на начин којим живимо?

Живот је чудесна појава. Сви ми знамо шта је живот, али он за нас ипак донекле остаје тајна. Ми можемо да анализирамо живи организам, али на крају крајева нећемо у њему пронаћи ништа осим разних врста атома и молекула. Можемо да прикупимо те молекуле и загрејемо их, да пропуштамо електричну струју кроз њих или покушавамо да са њима експериментишемо на безбројне начине, али живот се у њих неће вратити. Нема у живој ћелији или организму никаквог засебног бића које чини „живот“. Живот је својство целокупног живог организма, а не нешто што би се могло издвојити од њега.

Са друге стране, ми врло добро знамо како да изазовемо смрт. Измислили смо мноштво начина да уништавамо жива створења. Неке од тих метода откривају на запрепашћујући начин сви насилност и суровост нашег грешног срца. Смрт можемо да изазовемо, али је настанак живота изван наше моћи. Једино Бог има способност да створи живи организам. Научници су покушавали да створе живот, мислећи да ће у том случају имати оправдање да не верују у Бога. Све до сада, сви ти покушаји остали су без успеха.

Читајте текст у Исaiји 59,2. Како је грех утицао на наш однос према Животодавцу?

Ако живот долази само од Бога, онда нас одвајање од Бога одваја и од извора живота. Неизбежна последица одвајања од Бога је смрт. Чак и кад неко поживи 969 година, као Матусал (Метузалем), његова животна прича се и тада завршава речима „и умре“. У самој је природи греха да човека одваја од живота, а последица тога је смрт.

У целој Библији видимо да Бог на људску грешност одговара настојањем да га спасе и откупи, покренут истинском, несебичном љубављу. Било би потпуно оправдано да је Бог препустио Адама и Еву сотониној разорној сили; уосталом, то је била њихова сопствена одлука! Међутим, Бог је знао да Адам и Ева нису схватили пуно значење онога што су учили, па је одлучио да им пружи прилику да се боље обавесте и добију прилику да поново бирају.

Читајте текст у Римљанима 5,6-11. Како нам ти стихови помажу да схватимо шта је Божја благодат?

Када нас неко повреди, ми волимо да нам се извини пре него што обновимо добре односе с преступником. Наравно, извињење је на месту у таквим околностима. Потпуно обнављање поремећених односа захтева кајање и прихватање одговорности за учињено зло дело. Међутим, Бог не чека да ми затражимо опроштење; Он сам предузима први корак. Док смо још били грешници, Он је дао себе да умре уместо нас. То је прекрасан доказ Божје љубави.

Како изгледа наше понашање када се упореди с Божјим понашањем?

Колико пута се осећамо повређенима и љутима захтевајући освету уместо помирења? Морали бисмо да будемо вечно захвални Богу што с нама не поступа на такав начин.

Божје понашање према грешницима показује значење праве љубави. То није само осећање, већ и начело понашања по којему се улаже сваки могући напор да се увређени помири с оним који га је увредио и да се обнове међусобни односи. Божје понашање према Адаму и Еви пример је како се Он односи према нашем греху.

„Призори на Голготи призивају наша најдубља осећања. Када је у питању ова тема, одушевљење је сасвим оправдано. Да је Христос, тако савршен, тако невин, морао да претрпи тако болну смрт, да носи тежину греха целог света, то наша машта и наше мисли никада неће успети да схвате. Дужину, ширину, висину и дубину такве задивљујуће љубави ми никада нећемо успети да разумемо.“ (Елен Вајт, *Сведочанства*, 2. књига, стр. 213) Можда не можемо да схватимо такву љубав, али, зашто је важно да покушамо?

ЗАМЕНИК КОЈИ ЈЕ ПОНЕО НАШЕ ГРЕХЕ

„Христос је нас искупио од клетве законске поставши за нас клетва, јер је писано: проклет сваки који виси на дрвету.“ (Галатима 3,13) Размислите о задивљујућем значењу овог текста, имајући на уму божанску природу Исуса Христа. Шта нам то говори о свему што је Бог био спреман да учини да би нас спасао? Осим тога, како нам то показује колико је трагично да не прихватимо све што је Христос учинио за нас?

Преузимајући кривицу за наше грехе на себе и умирући одвојен од Оца, Исус је испунио Божије обећање из Едема да ће потомство женино стати на главу змији и да ће га она у пету ујести. Ова жртва је омогућила помирење између Бога и људске породице, а на крају ће довести до коначног уклањања зла из целог свемира (Јеврејима 2,14; Откривење 20,14).

Читајте текст у Матеју 27,46 имајући на уму текст у Галатима 3,13. Шта Исусове речи откривају о свему што је искупио на крсту?

На крсту је Христос прихватио проклетство греха уместо нас. То је довело до промене у Његовом положају пред Оцем. Жртвено јагње, када би било стављено на олтар, постајало би замена за смрт грешника. На исти начин, када је Христос отишао на крст, Његов положај пред Оцем се променио. Искључен из присуства свога Оца, Он је осетио проклетство које је наш грех изазвао. Другим речима, Исус, који је од вечности био једно с Оцем, искупио је одвајање од Оца у нечему што Елен Вајт назива „раздвајањем Божје силе“ (Рукопис бр. 93, 1899) Колико год да нам је тешко да потпуно разумемо шта се догодило, знамо довољно да схватимо каква је задивљујућа цена била плаћена за наше откупљење.

НОВО СТВАРАЊЕ

Велика новост јеванђеља усредсређује се на смрт Исуса Христа као нашег Заменика. Он је узео на себе наше грехе, подносићи казну која би иначе праведно задесила нас. Као што смо већ видели, целокупна замисао о Христу као о нашем заменику који умире за грехе света неодвојиво је повезана с извештајем о стварању. Христос је дошао да уништи смрт, која је улез у Божјем делу стварања. Када би теорија еволуције била изабрано Божје средство да створи људе, то би значило да је смрт, уместо да буде непријатељ и изум непријатеља, постала део Божјег првобитног плана за стварање људског рода. Заиста, смрт би имала важну улогу у начину на који нас је Бог створио. Није, онда, нимало чудно што хришћани треба да одбаце прихvatљивост теолошке еволуције у тумачењу извештаја о стварању.

Иако је извештај о стварању у 1. Мојсијевој од суштинске важности у разумевању Христове смрти за наше спасење, он нам помаже да разумемо још један аспект плана спасења – Божје дело стварања у нама, где већ сада учествујемо у Његовој светости.

Читајте текст у Псалму 51,10; Језекиљ 36,26.27; Колошанима 3,10; 2. Коринћанима 5,17. Која обећања нам се ту дају, обећања повезана с идејом Бога Створитеља описаног у првом и другом поглављу 1. Мојсијевој?

Само Бог може да обнови човеково срце. Ми то не можемо да учинимо сами, већ се морамо ослонити на истог оног Створитеља који је обликовао свет и створио наше прародитеље. Давид је признао своју потребу и затражио је од Бога да реши проблем делом стварања.

Заиста, човек који је „у Христу“ представља ново створење. Стари начин размишљања мора да се одбаци и да се замени новоствореним умом. Наш нови ум је створен за добра дела у складу с Божјом вољом. Ова врста стварања је натприродни процес, који се обавља силом Светога Духа. Божја стваралачка сила, која се показала приликом стварања у почетку, улива нам поверење да је та сила у стању да промени наш живот и обнови наш однос с Богом.

Како сте искусили шта значи бити ново створење у Христу? Шта то значи у свакодневном, практичном смислу? Шта се то мења у животу некога ко је стекао то искуство?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Што је тајно, оно је Господа Бога нашега, а јавно је наше и синова наших довијека, да бисмо извршавали све ријечи овога закона.“ (5. Мојсијева 29,29) Бог никада није открио човеку како је стварао; наука није у стању да истражи тајне Свевишњег. Његова стваралачка моћ је несхватљива колико и Његово постојање.“ (*Папирјарси и њороци*, стр. 113)

„Божја присутност била је сакривена у том густом мраку. Он је од мрака начинио себи заклон и сакрио своју славу од људских очију. Бог и Његови свети анђели били су поред крста. Отац је био са својим Сином. Ипак, Његова присутност се није показала. Када би Његова слава засјала из облака, уништила би сваког посматрача. У том часу ужаса, Христос није могао бити утешен Очевог присутношћу. Сам је газио у каџи и нико од људи није био уз Њега.“ (*Чежња векова*, стр. 753, 754)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Како се јеванђеље односи према извештају о стварању? Који посебни аспекти прва три поглавља 1. Мојсијеве представљају темељ јеванђеља? Како је извештај о Исусу утемељен на историјској веродостојности 1. Мојсијеве? Како био неко могао да говори о Исусу кад не би било Адама и Еве?
2. Библија извештава да је стварање остварено кроз натприродне процесе непознате науци, сазнатљиве једино путем посебног откривења. Напетост између Библије и науке, према томе, не појављује се као изненађење. Зашто је погрешно очекивати од науке да буде у стању да објасни сва Божја стваралачка дела?
3. Које везе постоје између јеванђеља, стварања и суда, као што је показано у Откривењу 14,6.7?
4. Критичари хришћанства често тврде да је Христос унапред знао да ће васкрснути ако и умре. У чему је, онда, кажу они, величина Његове смрти када је знао да је то само привремено стање? Како текст у Матеју 27,4, заједно са текстом Духа пророштва који смо управо прочитали, помаже да одговоримо на то питање?

НОВО СТВАРАЊЕ

Текстови за проучавање у току седмице: Откривење 21,1-5; 1. Мојсијева 3,19; 1. Коринћанима 15,52-58; 1. Мојсијева 6,11-13; Исаија 11,6-9; Јован 14,1-3.

Текст за памћење: „Али чекамо по обећању његову ново небо и нову земљу, гдје правда живи.“ (2. Петрова 3,13)

У 2. Петровој 3,10-13 Петар описује будућност неба и земље. И једно и друго, заједно са свиме што садрже у себи, биће уништени.

Међутим, то ипак није крај, бар не дугорочно, зато што ново небо и нова земља треба да буду створени уместо њих.

Погледајте разлику између два постојања! Грех је имао власт у старом, правда настава у новом. Смрт влада у старом, живот у новом. Разлика не може бити очигледнија или потпунија.

Као што можемо видети у овим обећањима, Божја улога приликом стварања није се завршила с првим стварањем Земље. Она се није завршила делом које Он обавља у нама, чинећи нас новим створењима у Христу. Не, она се наставља! Исти Господ који је натприродном силом своје речи створио свет некада, створиће га поново својом натприродном силом.

Заиста, без овог последњег дела стварања, сва претходна дела не би била потпуна. Ново небо и нова земља представљају врхунац Божјих обећања.

И наука и Библија верују да Земља какву данас познајемо неће потрајати вечно. За науку – или бар за неке научне теорије – исте равнодушне и бесловесне силе случајности које су произвеле земљу и живот на њој такође ће је на крају и уништити. И Библија учи да ова планета неће вечно трајати, већ ће бити уништена. У сценарију који нуди наука, ово уништење биће крај свега за сва времена; насупротив томе, по библијском сценарију, биће то почетак нечег потпуно новог и прекрасног, што ће потрајати вечно.

Читајте текст у Откривењу 21,1-5. Која слика будућности је овде представљена? Која прекрасна обећања нас очекују? Зашто тако нешто само Бог може да учини за нас?

Нема сумње, једно од најбољих обећања о нашем новом животу гласи да ће смрт и страдања заувек нестати. Јасно је да Бог ова искуства не сматра позитивним. Она не спадају међу дела стварања која је Бог прогласио за „веома добра“ (1. Мојсијева 1,31). То су уљези који нису били део Божје намере ни за првобитно стварање, ни за нову Земљу. Исус је дошао да уништи и смрт и страдање, тако да никада више нећемо морати да се са њима суочавамо.

Ново стварање доноси и нови почетак. Жалосни експеримент са грехом је завршен. Последице су видљиве и јасне: грех доноси смрт и страдање, а Божји закон је закон живота.

Како је Бог у почетку створио небо и земљу, тако ће их поново створити; заједно с њима Он нуди и нови почетак. Само Бог, само Створитељ, може то да учини за нас. Све то нам долази захваљујући Христовом деловању у нашу корист. Без плана спасења, ми не бисмо имали никакве наде преко онога што овај живот може да нам понуди, што је застрашујућа мисао.

Зашто су ова обећања о новом животу тако кључна за нас? Шта би наша вера била без њих?

ИЗ ПРАХА У ЖИВОТ

Читајте текст у 1. Мојсијевој 2,7 и 3,19. Од чега је Адам био начињен, и какве последице је имао његов грех?

Бог је створио Адама од праха земаљскога, и он је постао живо створење. Све док је одржавао свој однос са Богом, његов живот се настављао. Када је Адам сагрешио, одвојио се од Извора живота. Због тога је умро и вратио се у прах.

Читајте текст у Исаји 26,19 и у Данилу 12,2. Шта ће се догодити с онима који спавају у праху земаљскоме?

Обећање о васкрсењу нуди наду свим хришћанима. Јов је изразио ову наду говорећи: „И ако се ова моја кожа и рашчини, опет ћу у тијелу своме видјети Бога.“ (Јов 19,27) За верне је смрт само привремена. Бог који је обликовао Адама од праха земаљскога и који је удахнуо живот у њега није заборавио да ствара људе од праха земаљскога. Васкрсење ће бити дело стварања исто онолико колико је било и првобитно стварање Адама.

Читајте текст у 1. Коринћанима 15,52-58. О чему се овде говори што је тесно повезано с извештајем о стварању у 1. Мојсијевој?

Васкрсење праведника приликом другог Христовог доласка догодиће се тренутно. Као и приликом првог стварања човека, биће то натприродни догађај у ком ће Бог сам обавити све. Све то ће бити у изразитој супротности с учењем теистичке еволуције. Уосталом, ако Богу неће бити потребни милиони година еволуције да би нас поново створио, већ ће то учинити тренутно, онда нас је сигурно могао створити без еволуције и први пут! Тако је, поред свега осталог што пише у Библији, нада у васкрсење додатни библијски доказ против теистичке еволуције.

Шта нам о ограничењима науке говори чињеница да, када је реч о нечему тако значајном и суштинском као што је васкрсење, она не може ништа да објасни?

ОБНАВЉАЊЕ ЧОВЕКОВЕ ВЛАСТИ

Упореди текстове у 1. Мојсијевој 1,28 и у Јовану 12,31. Какав је био положај Адама и Еве на новоствореној Земљи? Ко је преузео власт и тако постао владар овога света?

Адаму је била поверена одговорност да буде владар овог света. Када је згрешио, Адамова власт је тиме оспорена. Сотона је утицао својом силом на дела стварања, изазивајући пропадање свега и насиље које се проширило по целом свету.

Међутим, после крста, Исус је преузео Земљу од сотоне и стекао власт над њоме (Видети Матеј 28,18; Откривење 12,10; Јован 12,31). Иако је сотони дозвољено да и даље делује на овој Земљи и да јој наноси штету, ми се можемо радовати сазнању да су његови дани избројени: Христова победа на крсту нам то осигурава.

Читајте текст у 2. Тимотију 2,12.13 и у Откривењу 5,10. Коју истину можемо препознати у овим стиховима? (Видети и 1. Коринћанима 6,2.3)

Спасени људи биће проглашени царевима и свештеницима. Идеја царске власти свакако да обухвата одређена права; идеја свештенства садржи и замисао о општењу са Богом и осталим створењима, можда чак и оним која припадају другим световима, а која никада нису искусила грех и страдања која он доноси.

„Онима које је Бог откупио биће отворене за истраживање све ризнице свемира. Неоптерећени смртношћу, они ће неуморно летети према далеким световима – световима који су дубоко жалили гледајући људске патње, али се и орили од песама на сваку вест о још једној откупљеној души. Деца Земље с уживањем ће упознавати радост и мудрост безгрешних бића.“ (Велика борба, стр. 651) Шта мислите, шта значи „упознавање радост и мудрост безгрешних бића“? Шта можемо да научимо од безгрешних бића? Шта она могу да науче од нас?

НАСТАВАК ОБНОВЉЕЊА

У свету какав сада познајемо, крвожедни лов је уобичајени начин живота међу животињама. Појам „ланца исхране“ познати је подсетник на важност истребљивања у нашој екологији; нама је тешко и да замислимо свет без њега. Међутим, у почетку, све копнене животиње храниле су се биљкама (1. Мојсијева 1,30). Ниједна животиња се није хранила месом других животиња. Текст у 1. Мојсијевој 1,30 не помиње чиме су се храниле морске животиње, али се сигурно могу применити иста начела као и код копнених животиња, јер је Бог на крају могао да изјави да је све „веома добро“.

Читајте текст у 1. Мојсијевој 6,11-13; 9,2-4. У време Потопа, до каквих промена је дошло у природи? До каквог даљег изопачења је после Потопа дошло у односу између људског рода и животиња?

Оно што је започело као царство мира испунило се поквареношћу, насиљем и злом. Све су то биле последице греха. Овај свет, некада „веома добар“, постао је тако покварен и изопачен да је сам изазвао своју пропаст.

После Потопа, животиње су се почеле плашити човека. У то су била укључена и створења на копну, у ваздуху и у води. Свакако да се то стање веома разликовало од претходнога. Изгледа да је владавина људи над животињама у ово време била ограничена.

Читајте текст у Исаји 65,25 и 11,6-9. Колико се односи међу животињама у нашем садашњем свету разликују од оних које им је Бог обећао на новој земљи једном у будућности?

Кроз лепоту оваквог песничког изражавања, Исаја нам показује да у новом свету неће бити насиља. Поквареност и насиље, који су били карактеристике претпотопног света и изазвали његово уништење, неће бити присутни на новој земљи. Биће то свет складе и сарадње, мирољубиво царство. Ми смо тако научени на насиље, убијање и смрт да нам је веома тешко и да замислимо нешто друкчије.

Као што можемо да видимо, јеванђеље је уско повезано с обновљењем. Иако, наравно, само Бог може да све обнови у потпуности, које одлуке су неопходне да бисмо придонели да до неких неопходних облика обновљења дође већ сада?

ОБНОВЉЕЊЕ ОДНОСА СА БОГОМ

„Адам је пре појаве греха уживао у непосредном разговору са својим Створитељем.“ (GC 7) После пада у грех, међутим, овај блиски однос коренито се променио на много начина.

Читајте текстове у 1. Мојсијевој 3,24; у 2. Мојсијевој 33,20 и у 5. Мојсијевој 5,24-26. Како је грех утицао на блиски однос који је постојао између људског рода и Бога?

Грех је прекинуо однос између Бога и људског рода. Бог је грешни пар послао уз Едема и из своје близине да се сами постарају за своју сигурност. Људи више нису имали ни права ни могућности да виде Божје лице и да остану живи.

Међутим, Господ је сам начинио план спасења, преко ког ће се прекинути односи моћи поправити, иако уз страшну цену коју ће сам Бог платити.

Читајте текст у Јовану 14,1-3. и у Откривењу 22,3-5. Које обећање је Исус упутио својим ученицима пре одласка на крст и са каквим исходом?

Бог и људски род треба да се поново сједине у миру и да се сусретну лицем к лицу. Земља ће бити без икаквог проклетства, и све што је било изгубљено биће сада обновљено. Откупљенима ће бити понуђена нова животна средина, нови живот, нова власт, нови однос с Богом. Првобитна намера стварања човека биће сада остварена, а људски род и сва остала дела стварања биће у складу. Тај склад ће потрајати кроз целу вечност.

Чак и сада, пре новог стварања неба и земље, како бисмо могли да научимо да уживамо у уском заједништву с Богом? Које одлуке треба да донесемо, а које ће утицати на наш однос с Богом, било на позитиван или на негативан начин?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Године вечности у свом протицању доносиће све славија и богатија откривења о Богу и о Христу. Умножавањем знања умножаваће се љубав, поштовање и срећа. Што више буду упознавали Бога, људи ће се све више и више дивити Његовом карактеру. Док им Исус буде откривао блага откупљења и задивљујуће резултате велике борбе са сотоном, срца откупљених ће платети све ватренијом оданошћу; са све већом радошћу они ће подизати своје златне харфе, а десет хиљада пута десет хиљада и хиљада хиљада гласова сједињаваће се у силном хору (...)

Велика борба је завршена. Греха и грешника више нема. Цели свемир је чист. Склад и радост испуњавају бескрајно дело стварања. Од Онога који је све створио тече живот и радост и светлост у сва пространства безграничности. Од најситније честице до највећег света, све створено, живо и неживо, у својој непомућеној лепоти и савршеној радости објављује да је Бог љубав.“ (*Велика борба*, стр. 652)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Прикупите што више текстова, посебно из Књиге откривења, који говоре о обновљеној земљи и како ће она изгледати. Разговарајте у разреду о значењу тих текстова. Које особине обновљене Земље сматраш најпривлачнијима? Које друге тешко можеш да разумеш?
2. Како се учење о стварању откривено у првом и другом поглављу 1. Мојсијеве односи према учењу о обнављању земље и неба? Како би требало да схватимо обнављање уколико би теистичка еволуција била истинита?
3. Читајте текстове у Римљанима 8,18 и у 2. Коринћанима 4,16.17. Шта Павле овде говори и како да извучемо утеху за себе из ових речи?
4. Размишљајте мало више о целокупној замисли о јеванђељу као о обновљењу. Шта тај појам све садржи? Шта треба да се обнови? Коју улогу имамо ми, ако је уопште имамо, у целом том процесу?
5. Шта нам обећање о новој земљи и новом небу открива о Божјем карактеру?

ЈАНУАР

ХРИСТОВ ПРЕДСТАВНИК

Обећање Духа

1. У Јован 14, 6	Обећање Духа
2. С Јован 16, 13	Утешитељ
3. Ч Јован 14, 17	Природа духа је тајна
4. П Римљанима 8, 16	Дух је сведок
5. С Јован 16, 7	Христов представник

Невидљив попут ветра

6. Н Јован 1, 32	Небески голуб
7. П Јован 8, 3	Невидљив попут ветра
8. У Матеј 25, 3.4	Уље у светиљкама
9. С Захарија 4, 12-14	Стално протицање уља
10. Ч Лука 13, 20.21	Квасац у нашем срцу
11. П Јован 4, 14	Живу воду треба поделити с другима
12. С Дела 19, 1.2	Животодавни сок

Творац новог живота

13. Н Марко 2, 22	Ново вино
14. П Јеремија 20, 9	Ватра која гори
15. У Дела 2, 3.4	Ватрени језици
16. С Јован 3, 5	Творац новог живота
17. Ч Захарија 10, 1	Пљускови благодати
18. П Римљанима 8, 26	Дух нам помаже
19. С Римљанима 8, 27	Дух посредује за нас

Дух нам говори

20. Н Римљанима 8, 14	Дух чини да постанемо Божја деца
21. П 1. Јованова 4, 14	Дух делује међу нама
22. У Ефесцима 1, 13	Дух нас посећује
23. С Јован 15, 26	Дух нам говори
24. Ч Јован 12, 35	Дух нас просветљује
25. П Ефесцима 4, 30	Дух може да се ожалости
26. С Јеврејима 10, 29	Дух се може повући

Дух стрпљиво чека

27. Н Матеј 12, 31	Хула против Светога Духа
28. П Матеј 12, 32	Својевољно одбацивање Духа
29. У Коринћанима 6, 1.2	Сада је време за покајање
30. С Откривење 3, 20	Дух стрпљиво чека
31. Ч Јован 14, 26	Дух стрпљиво чека

ФЕБРУАР

ПРОМЕЊЕНИ У ЊЕГОВО ОБЛИЧЈЕ

Изабрани за спасење

1. П Јован 3, 3	Поновно рођени
2. С Ефесцима 1, 4	Изабрани за спасење

Храм Духа

3. Н 1. Коринћанима 6, 19.20	Храм Духа
4. П 2. Петрова 1, 4	Судеоници у Божанској природи
5. У Јеремија 18, 4-6	Глина у лончаревим рукама
6. С Језекиљ 37, 14	Оживљене суве кости
7. Ч Римљанима 8, 12.13	Оснаживање слабих душа
8. П Ефесцима 4, 23.24	Обновљено Божанско обличје
9. С Језекиљ 36, 26.27	Промењено срце

Разапето »Ја«

10. Н Исаија 6, 7	Посвећена уста
11. П Римљанима 12, 2	Обновљен ум
12. У Галатима 2, 20	Разапето »Ја«
13. С Филибљанима 4, 8	Промењене мисли
14. Ч Ефесцима 4, 22	Промена укуса
15. П Јаков 3, 13	Потчињена природа
16. С Римљанима 12, 3	Сломљени понос

Потпуни у Њему

17. Н Псалам 51, 10	Очишћена кућа
18. П Колошанима 3, 3	Христолики карактер
19. У 1. Коринћанима 2, 16	Имати Христов ум
20. С Јован 15, 4	Бити у Њему
21. Ч Исаија 45, 22	Гледајући у Њега
22. П Колошанима 2, 10	Потпуни у Њему
23. С Матеј 11, 29	Одмарати се у Њему

У сарадњи са Духом

24. Н 2. Коринћанима 3, 18	Промењени у Његово обличје
25. П Филибљанима 2, 12	У сарадњи са Духом
26. У Римљанима 6, 22	Слободни од клетве греха
27. С 1. Коринћанима 1, 30.31	Посвећени, али не и безгрешни
28. Ч Приче 4, 18	Стално растење

МАРТ

СВЕТИ МИОМИРИС

Покајање – први плод

1. П Јован 15, 16	Свети миомирис
2. С Псалам 51, 1.2	Покајање – први плод

Љубав

3. Н 1. Јованова 3, 1	Љубав
4. П Псалам 9, 1.2	Радост
5. У Филибљанима 4, 6.7	Мир
6. С Колошанима 3, 12	Трпљење
7. Ч Галатима 5, 22.23	Нежност
8. П Матеј 12, 36.37	Доброта
9. С Јеврејима 11, 1	Вера

Захвалност

10. Н Ефесцима 4, 2	Кротост
11. П 1. Коринћанима 10, 31	Уздржање
12. У Данило 1, 3	Умереност
13. С Приче 31, 26	Благост
14. Ч Исаија 58, 6.7	Милосрђе
15. П Филибљанима 4.11	Задовољство
16. С 1. Солуњанима 5, 18	Захвалност

Да будемо једно

17. Н Ефесцима 4, 3.4	Склад
18. П Јован 17, 20.21	Јединство
19. У Јован 17, 22.23	Да будемо једно
20. С Римљанима 12, 10	Братска љубав
21. Ч 2. Коринћанима 8, 2	Дарежљивост
22. П 2. Коринћанима 9, 7.8	Доброчинство
23. С Матеј 5,8	Чистота

Светост

24. Н Приче 31, 21.22	Спољашња уредност
25. П 1. Петрова 1, 14.15	Послушност
26. У Јеврејима 10, 35	Поверење
27. С 1. Мојсијева 5, 24	Побожност
28. Ч Јеврејима 12, 14	Светост
29. П Данило 9, 4.5	Понизност
30. С Филибљанима 3, 12	Ослањање на Бога

31. Н 1. Јованова 3, 2	Христоликост

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Јануар		Фебруар		Март	
1. 1. Мојс.	1-3	1. 3. Мојс.	10-12	1. И.Навин	5-9
2. «	4-6	2. «	13-15	2. «	10-12
3. «	7-9	3. «	16-20		
4. «	10-12	4. «	21-23	3. «	13-15
5. «	13-15	5. «	24-27	4. «	16-19
		6. 4. Мојс.	1-4	5. «	20-24
6. «	16-20	7. «	5-7	6. О Суд.	1-3
7. «	21-23	8. «	8-10	7. «	4-6
8. «	24-26	9. «	11-13	8. «	7-9
9. «	27-31			9. «	10-12
10. «	32-34	10. «	14-16		
11. «	35-38	11. «	17-19	10. «	13-15
12. «	39-41	12. «	20-22	11. «	16-18
		13. «	23-26	12. «	19-21
13. «	42-44	14. «	27-29	13. О Рути	1-2
14. «	45-47	15. «	30-32	14. «	3-4
15. «	48-50	16. «	33-36	15.1. Сам.	1-3
16. 2. Мојс.	1-3			16. «	4-6
17. «	4-6	17. 5. Мојс.	1-3		
18. «	7-9	18. «	4-6	17. «	7-9
19. «	10-12	19. «	7-9	18. «	10-12
		20. «	10-13	19. «	13-17
20. «	13-15	21. «	14-16	20. «	18-20
21. «	16-18	22. «	17-19	21. «	21-23
22. «	19-21	23. «	20-22	22. «	24-26
23. «	22-26			23. «	27-31
24. «	27-29	24. «	23-25		
25. «	30-32	25. «	26-28	24. 2. Сам.	1-3
26. «	33-35	26. «	29-31	25. «	4-6
		27. «	32-34	26. «	7-11
27. «	36-38	28. И.Навин	1-4	27. «	12-14
28. «	39-40			28. «	15-17
29. 3. Мојс.	1-3			29. «	18-20
30. «	4-6			30. «	21-24
31. «	7-9				
				31. 1. Цар.	1-3

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Јануар	Фебруар	Март
1. Псалам 1.	1. Псалам 29.	1. Псалам 53.
2. Псалам 2.	2. Псалам 30.	2. Псалам 54.
3. Псалам 3.	3. Псалам 31,1-14.	3. Псалам 55.
4. Псалам 4.	4. Псалам 31,15-24.	4. Псалам 56.
5. Псалам 5.	5. Псалам 32.	5. Псалам 57.
6. Псалам 6.	6. Псалам 33.	6. Псалам 58.
7. Псалам 7.	7. Псалам 34.	7. Псалам 59.
8. Псалам 8.	8. Псалам 35,1-14.	8. Псалам 60.
9. Псалам 9.	9. Псалам 35,15-28.	9. Псалам 61.
10. Псалам 10.	10. Псалам 36.	10. Псалам 62.
11. Псалам 11.	11. Псалам 37,1-19.	11. Псалам 63.
12. Псалам 12.	12. Псалам 37,20-40.	12. Псалам 64.
13. Псалам 13.	13. Псалам 38.	13. Псалам 65.
14. Псалам 14.	14. Псалам 39.	14. Псалам 66.
15. Псалам 15.	15. Псалам 40.	15. Псалам 67.
16. Псалам 16.	16. Псалам 41.	16. Псалам 68.
17. Псалам 17.	17. Псалам 42.	17. Псалам 69,1-16.
18. Псалам 18,1-15.	18. Псалам 43.	18. Псалам 69,17-36.
19. Псалам 18,16-30.	19. Псалам 44,1-12.	19. Псалам 70.
20. Псалам 18,31-50.	20. Псалам 44,13-26.	20. Псалам 71,1-14.
21. Псалам 19.	21. Псалам 45.	21. Псалам 71,15-24.
22. Псалам 20.	22. Псалам 46.	22. Псалам 72.
23. Псалам 21.	23. Псалам 47.	23. Псалам 73,1-15.
24. Псалам 22,1-15.	24. Псалам 48.	24. Псалам 73,16-28.
25. Псалам 22,16-31.	25. Псалам 49.	25. Псалам 74.
26. Псалам 23.	26. Псалам 50.	26. Псалам 75.
27. Псалам 24.	27. Псалам 51.	27. Псалам 76.
28. Псалам 25.	28. Псалам 52.	28. Псалам 77.
29. Псалам 26.		29. Псалам 78,1-14.
30. Псалам 27.		30. Псалам 78,15-28.
31. Псалам 28.		31. Псалам 78,29-42.

*Предлажемо верницима да ове псекутйове чипају у
шоку вечерњеј бојослужења у својој породици.*

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ЈАНУАРУ 2011. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	4.	11.	18.	25.
Кладово, Неготин	16,08	16,15	16,24	16,33
Вршац , Бор, Зајечар	16,10	16,17	16,26	16,35
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Књажевац , Пирот	16,12	16,19	16,28	16,37
Суботица , Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Ковин, Смедерево, Смедеревска Паланка, Светозарево, Параћин, Ниш , Лесковац	16,14	16,21	16,30	16,39
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Београд , Аранђеловац, Крагујевац , Крушевац, Врање, Радовиш, Струмица	16,16	16,23	16,32	16,41
Сомбор , Бачка Паланка, Сремска Митровица, Рума, Шабац, Чачак , Краљево, Приштина, Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	16,18	16,25	16,34	16,43
Бели Манастир, Осијек , Даљ, Вуковар, Винковци, Шид, Богатић, Бијељина , Ужице, Нови Пазар, Косовска Митровица, Скопље, Велес, Прилеп	16,20	16,27	16,36	16,45
Лозница, Пећ , Ђаковица, Призрен, Тетово, Битољ	16,22	16,29	16,38	16,47
Вировитица, Подр. Слатина, Славонска Пожега, Сл. Брод, Тузла, Пљевља, Колашин , Беране, Дебар, Охрид	16,24	16,31	16,40	16,49
Мурска Субота, Ормож, Чаковец, Вараждин, Копривница, Бјеловар, Дарувар, Бос. Градишка, Нова Градишка, Дервента, Добој, Сарајево , Фоча	16,26	16,33	16,42	16,51
Марибор, Птуј, Крапина, Бања Лука , Зеница, Подгорица , Улцињ	16,28	16,35	16,44	16,53
Дравоград, Словењ Градец, Рогашка Слатина, Цеље, Загреб, Сисак, Приједор , Јајце, Мостар, Билећа, Требиње, Зеленика , Бар	16,30	16,37	16,46	16,55
Межица, Зидани Мост, Ливно, Карловац, Метковић, Дубровник	16,32	16,39	16,48	16,57
Крањ, Љубљана , Слуњ, Книн , Бихаћ, Дрвар, Пљешац, Мљет	16,34	16,41	16,50	16,59
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Госпић, Шибеник, Сплит, Брач, Хвар, Корчула	16,36	16,43	16,52	17,01
Горица, Ријека, Крк, Црес, Раб, Паг, Задар, Вис, Биоград на мору	16,38	16,45	16,54	17,03
Копер, Ровињ, Лошињ, Дуги оток	16,40	16,47	16,56	17,05

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ФЕБРУАРУ 2011. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	1.	8.	15.	22.
Кладово, Неготин	16,40	16,50	17,02	17,09
Бор, Зајечар, Књажевац , Пирот	16,42	16,52	17,04	17,11
Вршац, Ниш , Лесковац, Радовиш, Струмица	16,44	16,54	17,06	17,13
Кикинда, Српска Црња, Алибунар, Ковин, Смедерево , Пожаревац, Смедеревска Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Врање, Кавадарци, Ђевђелија	16,46	16,56	17,08	17,15
Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Београд , Аранђеловац, Крагујевац, Краљево, Приштина, Куманово, Скопље, Велес, Прилеп	16,48	16,58	17,10	17,17
Суботица, Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Чачак, Нови Пазар, Косовска Митровица, Тетово, Битољ	16,50	17,00	17,12	17,19
Сомбор , Даљ, Вуковар, Шид , Бачка Паланка, Сремска Митровица, Богатић, Шабац, Ваљево, Пећ, Ужице, Призрен, Ђаковица, Дебар, Охрид	16,52	17,02	17,14	17,21
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина, Колашин, Лозница, Пљевља, Беране	16,54	17,04	17,16	17,23
Тузла, Подгорица	16,56	17,06	17,18	17,25
Вировитица, Подравска Слатина, Добој, Славонска Пожега, Славонски Брод, Бар, Дервента, Сарајево , Фоча, Улцињ	16,58	17,08	17,20	17,27
Копривница, Бјеловар, Босанска Градишка , Дарувар, Нова Градишка, Зеница, Билећа, Требиње, Зеленика	17,00	17,10	17,22	17,29
Мурска Сбота, Ормож, Чаковец, Вараждин, Приједор, Бања Лука , Јајце, Мостар, Метковић, Дубровник	17,02	17,12	17,24	17,31
Марибор, Птуј, Цеље, Крапина, Загреб, Сисак, Ливно, Пењешац, Мљет	17,04	17,14	17,26	17,33
Дравоград, Словењ Градец, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Слуњ, Бихаћ, Дрвар, Книн , Сплит, Брач, Хвар, Корчула	17,06	17,16	17,28	17,35
Межица, Љубљана , Госпић, Шибеник, Вис	17,08	17,18	17,30	17,37
Јесенице, Крањ, Постојна, Ријека, Цриквеница, Крк, Раб, Паг, Задар, Биоград на мору, Дуги Оток	17,10	17,20	17,32	17,39
Крањска Гора, Горица, Црес, Лошињ	17,12	17,22	17,34	17,41
Копер, Ровињ, Пула	17,14	17,24	17,36	17,43

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У МАРТУ 2011. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	1.	8.	15.	22.	29.
Кладово, Неготин , Пирот, Струмица	17,18	17,27	17,36	17,45	17,54
Бор, Зајечар, Књажевац , Радовиш, Кавадарци, Ђевђелија	17,20	17,29	17,38	17,47	17,56
Ниш , Лесковац, Врање, Куманово, Велес	17,22	17,31	17,40	17,49	17,58
Вршац, Пожаревац, Светозарево, Параћин, Крушевац , Приштина, Скопље, Прилеп, Битољ	17,24	17,33	17,42	17,51	18,00
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Панчево, Ковин, Смедерево , Смедеревска Паланка, Аранђеловац, Крагујевац , Краљево, Косовска Митровица, Призрен, Тетово, Охрид	17,26	17,35	17,44	17,53	18,02
Сента, Бечеј, Зрењанин, Београд , Чачак, Нови Пазар, Пећ, Ђаковица, Дебар	17,28	17,37	17,46	17,55	18,04
Суботица, Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Сремска Митровица, Шабац, Ваљево, Ужице, Беране	17,30	17,39	17,48	17,57	18,06
Сомбор, Бачка Паланка, Даљ, Вуковар, Шид, Богатић, Бијељина, Лозница, Пљевља, Колашин , Подгорица , Улцињ	17,32	17,41	17,50	17,59	18,08
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Тузла, Фоча, Бар, Мурска Собота, Чаковец, Копривница, Дарувар, Славонска Пожега,	17,34	17,43	17,52	18,01	18,10
Славонски Брод, Дервента, Добој, Сарајево , Билећа, Требиње, Зеленика	17,36	17,45	17,54	18,03	18,12
Вировитица, Подравска Слатина, Славонска Пожега, Зеница, Мостар, Дубровник	17,38	17,47	17,56	18,05	18,14
Бјеловар, Дарувар, Босанска Градишка , Нова Градишка, Бања Лука , Јајце, Метковић, Пељешац, Мљет, Копривница	17,40	17,49	17,58	18,07	18,16
Мурска Собота, Чаковец, Вараждин, Сисак, Приједор, Ливно, Брач, Хвар, Корчула	17,42	17,51	18,00	18,09	18,18
Марибор, Птуј, Ормож, Крапина, Загреб, Дрвар, Книн , Сплит, Вис	17,44	17,53	18,02	18,11	18,20
Словењ Градец, Рогашка Слатина, Цеље, Карловац, Слуњ, Бихаћ	17,46	17,55	18,04	18,13	18,22
Дравоград, Межица, Зидани Мост, Госпић, Паг, Задар, Дуги Оток, Биоград на Мору	17,48	17,57	18,06	18,15	18,24
Крањ, Љубљана, Постојна, Ријека, Цриквеница, Крк, Раб, Црес, Лошињ	17,50	17,59	18,08	18,17	18,26
Крањска Гора, Јесенице	17,52	18,01	18,10	18,19	18,28
Горица, Копер, Ровињ, Пула	17,54	18,03	18,12	18,21	18,30

*Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.
Ако се њрелази на летиње време догађаји 1 сати.*